

“МТЕЛ” а.д. БАЊА ЛУКА

**Консолидовани финансијски извјештаји
за период од шест мјесеци који се завршава
30. јуна 2023. године и**

Извјештај независног ревизора

САДРЖАЈ

	Страна
ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	1-6
КОНСОЛИДОВАНИ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	
Консолидовани извјештај о добитку и губитку и осталом укупном резултату	7
Консолидовани извјештај о финансијском положају	8
Консолидовани извјештај о промјенама у капиталу	9
Консолидовани извјештај о новчаним токовима	10
Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје	11 - 60

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

АКЦИОНАРИМА И УПРАВНОМ ОДБОРУ “МТЕЛ” а.д. БАЊА ЛУКА

Мишљење

Извршили смо ревизију приложених консолидованих финансијских извјештаја “Мтел” а.д. Бања Лука и његових зависних друштава (заједно у даљем тексту “Група”), који обухватају консолидовани извјештај о финансијском положају на дан 30. јуна 2023. године и консолидовани извјештај о добитку и губитку и осталом укупном резултату, консолидовани извјештај о промјенама у капиталу и консолидовани извјештај о новчаним токовима за годину која се завршава на тај дан, као и напомене уз консолидоване финансијске извјештаје, укључујући и преглед значајних рачуноводствених политика.

По нашем мишљењу, приложени консолидовани финансијски извјештаји приказују истинито и објективно, по свим материјално значајним питањима, финансијску позицију Групе на дан 30. јуна 2023. године, као и резултате њеног пословања и токове готовине за период од шест мјесеци који се завршава на тај дан у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања (МСФИ).

Основа за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Међународним стандардима ревизије (МСР). Наше одговорности у складу са тим стандардима детаљније су описане у одјелјку нашег извјештаја *Одговорности ревизора за ревизију консолидованих финансијских извјештаја*. Ми смо независни у односу на Групу у складу са *Кодексом етике за професионалне рачуновође* Одбора за међународне етичке стандарде за рачуновође (*ИЕСБА Кодекс*) и испунили смо наше етичке одговорности у складу са ИЕСБА Кодексом. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући и да обезбјеђују основу за изражавање нашег мишљења.

Кључна питања ревизије

Кључна питања ревизије су она питања која су, по нашем професионалном просуђивању, била од највећег значаја у нашој ревизији консолидованих финансијских извјештаја текућег периода. Ова питања су обрађена у контексту ревизије консолидованих финансијских извјештаја у цјелини, као и у формирању нашег мишљења о њима и ми не изражавамо посебно мишљење о овим питањима.

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

АКЦИОНАРИМА И УПРАВНОМ ОДБОРУ “МТЕЛ” а.д. БАЊА ЛУКА (Наставак)

Кључна питања ревизије (Наставак)

Кључно питање ревизије	Примјењене процедуре ревизије
1. Признавање прихода (тачност евидентирања прихода због сложености информационих система за генерисање прихода од извршених услуга) Напомена 5. уз консолидоване финансијске извјештаје	
Постоји инхерентни ризик у вези са тачношћу признатих прихода од извршених услуга који произилази из сложености информационих система (ИТ) Групе преко којих се мјери остварени саобраћај, тарифирање цијена, одобрени бесплатни саобраћај и остали попусти у процесу генерисања прихода.	Процјенили смо најважније ИТ системе Групе за евидентирање оствареног саобраћаја, тарифирање цијена и фактурисање услуга купцима и спровели тестове релевантних контрола над овим системима, тестирали смо релевантне контроле над преносом података из одговарајућих информационих система у главну књигу, као и контроле над процесом плаћања рачуна од стране купаца и процесом рјешавања жалбених захтјева купаца.
На бази спроведених процедура, нисмо идентификовали значајне налазе у односу на тачност евидентираних прихода за период од шест мјесеци који се завршава на дан 30. јуна 2023. године.	На бази узорка смо тестирали усаглашеност цијена и услова попушта на фактурама купаца са важећим цјеновником и условима попушта.

Кључно питање ревизије	Примјењене процедуре ревизије
2. Разграничење прихода и расхода због процјена уговорених одобрених и остварених роаминг попушта у међународном саобраћају Напомене 24. и 34. уз консолидоване финансијске извјештаје	
Обрачунати нефактурисани приходи Групе од роаминг попушта уговорених са другим операторима у међународном саобраћају, као и укалкулисани расходи за роаминг попусте одобрене другим операторима од стране Групе су изабрани за кључно питање ревизије због тога што укључују значајан обим процјена руководства које се односе на испуњење услова из појединачних уговора са одређеним операторима.	Прегледали смо уговоре са најзначајнијим операторима по оствареном приходу/расходу од роаминг попушта, спровели смо тестове над узорком улазних/излазних рачуна према операторима и провјерили њихову тачност, као и усклађеност са условима дефинисаним у уговорима о роаминг попустима.
На бази спроведених процедура, нисмо идентификовали значајне налазе у односу на обрачунате попусте по основу оствареног роаминг саобраћаја за период од шест мјесеци који се завршава на дан 30. јуна 2023. године.	Извршили смо провјеру фактурисања износа роаминг-а са обрачунима и поравнањима добијеним од клиринг кућа за период од шест мјесеци који се завршава на дан 30. јуна 2023. године. Такође смо провјерили и конзистентност у примјени рачуноводствених политика Групе приликом евидентирања роаминг попушта.

АКЦИОНАРИМА И УПРАВНОМ ОДБОРУ “МТЕЛ” а.д. БАЊА ЛУКА (Наставак)

Кључна питања ревизије (Наставак)

Кључно питање ревизије	Примјењене процедуре ревизије
3. Капитализација трошкова улагања у нематеријална улагања и некретнине, постројења и опрему, као и њихово вредновање након почетног признавања, Напомене 12. и 13. уз консолидоване финансијске извјештаје	

Наведено кључно ревизорско питање је изабрано због тога што обухвата значајне процјене руководства Групе приликом саме капитализације трошкова улагања у софтвер и некретнине, постројења и опрему, као и приликом одређивања периода амортизације и накнадног одмјеравања надокнадиве вриједности ових средстава због релативно брзих технолошких промјена које су карактеристичне за телекомуникациону дјелатност.

На бази спроведених процедура, нисмо идентификовали значајне налазе у односу на адекватност капитализације трошкова улагања у нематеријална улагања и некретнине, постројења и опрему, као и њихово накнадно вредновање након почетног признавања у периоду од шест мјесеци који се завршава на дан 30. јуна 2023. године.

Тестирали смо на бази узорка издатке Групе евидентирани на трошковима текућег периода, као и повећања која је Група током године евидентирала на нематеријалним улагањима и некретнинама, постројењима и опреми, са становишта испуњености критеријума за капитализацију издатака, односно њихово признавање као трошкова у текућем периоду. Анализирали смо процјене руководства Групе у вези са постојањем индикатора обезврјеђења нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме, као што су измјене у коришћењу, смањење тржишне вриједности, уочавање физичких оштећења и сл. Размотрили смо примјењене стопе амортизације у односу на животни вијек средстава, планове замјене средстава, претходна искуства код расходовања, као и остварене приходе и расходе од отуђења појединих средстава. Тестирали смо интерне контроле имплементирани од стране руководства Групе у овом процесу. На бази узорка смо провјерили аритметичку тачност обрачуна амортизације и упоредили стопе са претходним обрачунским периодом. Поред тога, тестирали смо инвестиције у току према старосној структури улагања, физичком стању, додатно капитализованим трошковима у току периода, моменту стављања у употребу и почетку амортизовања.

АКЦИОНАРИМА И УПРАВНОМ ОДБОРУ “МТЕЛ” а.д. БАЊА ЛУКА (Наставак)

Одговорности руководства и лица овлашћених за управљање за консолидоване финансијске извјештаје

Руководство Групе је одговорно за састављање и истинито приказивање консолидованих финансијских извјештаја у складу са МСФИ, као и за оне интерне контроле које руководство одреди као неопходне у припреми консолидованих финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале усљед криминалне радње или грешке.

При састављању консолидованих финансијских извјештаја, руководство је одговорно за процјену способности Групе да настави пословање по начелу сталности, објелодањујући, када је то примјенљиво, питања која се односе на наставак пословања и коришћење рачуноводствене основе сталности пословања, осим уколико руководство не намјерава да ликвидира Групу или да обустави пословање, или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Лица овлашћена за управљање одговорна су за надзор над процесом финансијског извјештавања Групе.

Одговорности ревизора за ревизију консолидованих финансијских извјештаја

Наш циљ је да се, у разумној мјери, увјеримо да консолидовани финансијски извјештаји у цјелини не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале усљед криминалне радње или грешке, и да издамо извјештај ревизора који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање је висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија извршена у складу са МСР увијек открити материјално значајан погрешан исказ када он постоји. Погрешни искази могу настати усљед криминалне радње или грешке и сматрају се материјално значајним уколико се може у разумној мјери очекивати да они, појединачно или у збиру, утичу на економске одлуке корисника које се доносе на основу ових консолидованих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу са МСР, ми користимо професионално просуђивање и задржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Идентификујемо и процјењујемо ризике од материјално значајног погрешног исказа у консолидованим финансијским извјештајима, насталог усљед криминалне радње или грешке, осмишљавамо и извршавамо ревизорске процедуре које одговарају тим ризицима и прибављамо ревизијске доказе који су довољни и одговарајући да обезбиједи основу за наше мишљење. Ризик од неоткривања материјално значајног погрешног исказа насталог усљед криминалне радње је већи од ризика од материјално значајног погрешног исказа насталог усљед грешке, пошто криминална радња може подразумијевати тајне споразуме, фалсификовање, намјерне пропусте, лажне исказе или заобилажење интерне контроле.
- Сагледавамо интерне контроле које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о дјелотворности интерних контрола Групе.
- Оцјењујемо адекватност примјењених рачуноводствених политика и оправданост рачуноводствених процјена и са њима повезаних објелодањивања извршених од стране руководства.

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

АКЦИОНАРИМА И УПРАВНОМ ОДБОРУ “МТЕЛ” а.д. БАЊА ЛУКА (Наставак)

Одговорности ревизора за ревизију консолидованих финансијских извјештаја (наставак)

- Доносимо закључак о адекватности примјене начела сталности пословања од стране руководства и, да ли, на основу прибављених ревизијских доказа, постоји материјално значајна неизвјесност у вези са догађајима или околностима који могу изазвати значајну сумњу у погледу способности Групе да настави пословање по начелу сталности. Уколико закључимо да постоји материјално значајна неизвјесност, ми смо у обавези да скренемо пажњу у нашем извјештају ревизора на одговарајућа објелодањивања наведена у консолидованим финансијским извјештајима, или да модификујемо наше мишљење, уколико су таква објелодањивања неадекватна. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прибављеним до датума нашег извјештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу проузроковати да Група престане да послује у складу са начелом сталности.
- Дајемо оцјену опште презентације, структуре и садржаја консолидованих финансијских извјештаја, укључујући и објелодањивања, као и да ли консолидовани финансијски извјештаји приказују поткрепљујуће трансакције и догађаје на начин којим се постиже истинита и објективна презентација.
- Прибављамо довољно одговарајућих ревизијских доказа у вези са финансијским информацијама ентитета или пословним активностима у оквиру Групе ради изражавања мишљења о консолидованим финансијским извјештајима. Одговорни смо за усмјерење, надзор и вршење ревизије групе. Ми смо искључиво одговорни за наше ревизорско мишљење.

Ми комуницирамо са лицима овлашћеним за управљање у вези са, између осталог, планираним обимом и временом ревизије и значајним налазима ревизије, укључујући и значајне недостатке у интерним контролама које идентификујемо током наше ревизије.

Такође обезбјеђујемо лицима овлашћеним за управљање изјаву да се придржавамо релевантних етичких захтјева у вези са независношћу и да ћемо им саопштити све односе и остала питања за које се у разумној мјери може очекивати да се одражавају на нашу независност, и, гдје је то примјенљиво, одговарајуће мјере заштите.

Од питања саопштених лицима овлашћеним за управљање, одређујемо она питања која су била од највећег значаја у ревизији консолидованих финансијских извјештаја текућег периода и, сходно томе, представљају кључна питања ревизије. Ми описујемо ова питања у нашем извјештају ревизора, осим уколико закон или регулатива искључују јавно објелодањивање у вези са питањем или, када, у изузетно ријетким околностима, одлучимо да питање не би требало да се саопшти у нашем извјештају због тога што се у разумној мјери може очекивати да негативне посљедице саопштавања превазиђу корист за јавни интерес од саопштавања тог питања.

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

АКЦИОНАРИМА И УПРАВНОМ ОДБОРУ “МТЕЛ” а.д. БАЊА ЛУКА (Наставак)

Одговорности ревизора за ревизију консолидованих финансијских извјештаја
(наставак)

Партнер ангажовања на ревизији чији је резултат рада овај извјештај независног ревизора
је Тибор Флорјан.

Тибор Флорјан
Овлашћени ревизор и
Лице овлашћено за заступање

Друштво за консалтинг и ревизију БДО д.о.о.
Иве Андрића 15, Бања Лука
28. септембар 2023. године

**КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ О ДОБИТКУ И ГУБИТКУ И ОСТАЛОМ УКУПНОМ РЕЗУЛТАТУ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године
(У Конвертибилним маркама)**

	Напомене	Период који се завршава 30. јуна 2023.	Период који се завршава 30. јуна 2022.
Приходи од продаје робе и услуга	5	249,874,515	243,219,506
Остали пословни приходи	6	16,162,650	13,687,829
Трошкови материјала, робе и везаних услуга	7	(23,145,897)	(27,983,351)
Трошкови запослених	8	(49,296,788)	(43,536,020)
Трошкови амортизације	12,13,14,18	(72,466,255)	(72,029,271)
Трошкови производних услуга	9	(49,679,355)	(51,808,251)
Остали пословни расходи	10	(15,916,063)	(13,497,020)
Финансијски приходи- каматносни	11	250,114	324,843
Финансијски приходи- остали	11	738,036	467,394
Обезвређење финасијских средстава	22	(1,505,653)	(1,153,113)
Финансијски расходи	11	(9,011,469)	(4,014,292)
Учешће у резултату придружених друштава	15	9,929,197	5,470,846
Добитак прије опорезивања		55,933,032	49,149,100
Порез на добитак	36 (a)	(4,696,320)	(4,557,910)
Нето добитак		51,236,712	44,591,190
Укупни резултат за период		51,236,712	44,591,190
Нето добитак периода који припада:			
Власницима Групе		51,236,712	44,591,190
Власницима учешћа без права контроле		-	-
		51,236,712	44,591,190
Укупни резултат за период који припада:			
Власницима Групе		51,236,712	44,591,190
Власницима учешћа без права контроле		-	-
		51,236,712	44,591,190
Зарада по акцији:			
Основна и разријеђена зарада по акцији	38	0.1043	0.0907

Приложени консолидовани финансијски извјештаји Групе су утврђени од стране менаџмента "Мтел" а.д. Бања Лука дана 31. јула 2023. године.

Потписано у име Друштва и Групе:

др Јелена Триван
Генерални директор

М.П.

Дејан Јокић
Извршни директор за финансије

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових
консолидованих финансијских извјештаја.

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОМ ПОЛОЖАЈУ
На дан 30. јун 2023. године
(У Конвертибилним маркама)

	Напомене	30. јун 2023.	31. децембар 2022.
АКТИВА			
Стална имовина			
Нематеријална улагања и <i>goodwill</i>	12	282,558,337	275,139,907
Некретнине и опрема	13	713,067,201	712,436,777
Имовина узета у закуп	14	44,850,504	41,109,598
Улагања у придружена друштва	15	216,424,409	206,497,294
Дугорочна потраживања и кредити	16	1,302,050	316,637
Остала улагања	17	2,047	2,047
Дугорочна средства по основу стицања уговора са купцима	18	9,834,271	9,896,662
Одложена пореска средства	36 (в)	902,840	882,406
		1,268,941,659	1,246,281,328
Обртна имовина			
Залихе	19	12,534,500	12,840,989
Имовина намијењена продаји		31,701	17,861
Купци	20	100,135,464	92,997,586
Потраживања за преплаћени порез на добитак	36 (д)	733,970	1,120,944
Друга потраживања	21	2,940,613	1,497,848
Депозити и потраживања за кредите	23	186,377	186,373
Активна временска разграничења	24	18,674,600	19,314,949
Готовина и готовински еквиваленти	25	23,283,638	24,594,033
		158,520,863	152,570,583
Укупна актива		1,427,462,522	1,398,851,911
ПАСИВА			
Капитал			
Акцијски капитал	26	491,383,755	491,383,755
Законске резерве	26	49,594,492	49,275,002
Ревалоризационе резерве - актуарски (губици)/добитици		78,495	78,495
Остале резерве - резерве по основу инвестиционе обавезе	26	97,791,500	97,791,500
Нераспоређени добитак		91,390,647	40,473,425
		730,238,889	679,002,177
Дугорочне обавезе и резервисања			
Кредити и остале дугорочне обавезе	27	172,629,917	196,969,330
Обавезе за имовину узету у закуп	29	34,240,499	29,939,324
Обавезе за право на дистрибуцију ТВ садржаја	28	37,283,230	34,355,150
Разграничени приходи	30	6,184	12,367
Бенефиције за запослене	31	5,986,435	6,333,127
Резервисања	32	2,991,442	2,964,023
Одложене пореске обавезе	36 (г)	16,508,211	14,925,587
		269,645,918	285,498,908
Краткорочне обавезе			
Кредити и остале краткорочне обавезе	27	74,591,264	65,916,875
Обавезе за имовину узету у закуп	29	12,681,627	13,066,671
Обавезе за право на дистрибуцију ТВ садржаја	28	35,318,319	28,623,700
Добављачи	33	145,097,154	156,178,093
Пасивна временска разграничења	34	37,615,310	37,664,987
Бенефиције за запослене	31	815,635	815,635
Резервисања	32	2,905,906	2,905,906
Разграничени приходи	30	12,367	12,367
Обавезе за дивиденду	38	97,044,196	109,012,126
Остале обавезе	35	21,495,937	20,154,466
		427,577,715	434,350,826
Укупна пасива		1,427,462,522	1,398,851,911

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових консолидованих финансијских извјештаја.

МТЕЛ А.Д. БАЊА ЛУКА

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА НА КАПИТАЛУ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године
(У Конвертибилним маркама)

	Акцијски капитал	Законске резерве	Остале резерве - резерве по основу инвестиционе обавезе	Ревалоризационе резерве - резерве - актуарски (губици)/добити	Нераспоређени добитак	Укупно
Стање, 1. јануар 2022. године	491,383,755	49,265,051	97,791,500	(20,354)	40,248,384	678,668,336
Нето добитак за период од 1. јануара до 30. јуна 2022. године	-	-	-	-	44,591,190	44,591,190
Укупни остали резултат за период од 1. јануара до 30. јуна 2022. године	-	-	-	-	-	-
<i>Укупни резултат за период</i>	-	-	-	-	44,591,190	44,591,190
Нето добици/губици периода признати директно у капиталу	-	-	-	-	3,265	3,265
Дивиденде акционарима	-	-	-	-	(45,106,862)	45,106,862
Привремена дивиденда акционарима	-	-	-	-	-	-
Законске резерве	-	9,951	-	-	(9,951)	-
Стање, 30. јун 2022. године	491,383,755	49,275,002	97,791,500	(20,354)	39,726,026	678,155,929
Нето добитак за период од 1. јула до 31. децембра 2022. године	-	-	-	-	40,432,781	40,432,781
Укупни остали резултат за период од 1. јула до 31. децембра 2022. године	-	-	-	98,849	-	98,849
<i>Укупни резултат за период</i>	-	-	-	98,849	40,432,781	40,531,630
Нето добици/губици периода признати директно у капиталу	-	-	-	-	-	-
Дивиденде акционарима	-	-	-	-	-	-
Привремена дивиденда акционарима	-	-	-	-	(39,685,382)	(39,685,382)
Законске резерве	-	-	-	-	-	-
Стање, 31. децембар 2022. године	491,383,755	49,275,002	97,791,500	78,495	40,473,425	679,002,177
Нето добитак за период од 1. јануара до 30. јуна 2023. године	-	-	-	-	51,236,712	51,236,712
<i>Укупни резултат за период</i>	-	-	-	-	51,236,712	51,236,712
Нето добици/губици периода признати директно у капиталу	-	-	-	-	-	-
Дивиденде акционарима	-	-	-	-	-	-
Привремена дивиденда акционарима	-	-	-	-	-	-
Законске резерве	-	319,490	-	-	(319,490)	-
Стање, 30. јун 2023. године	491,383,755	49,594,492	97,791,500	78,495	91,390,647	730,238,889

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових консолидованих финансијских извјештаја.

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године
(У Конвертибилним маркама)

	Период који се завршава 30. јуна 2023.	Период који се завршава 30. јуна 2022.
Токови готовине из пословних активности		
Приливи од продаје и примљени аванси	245,271,757	238,841,610
Остали приливи из редовног пословања	1,649,836	1,978,764
Одливи за набавке материјала, горива, енергије и друге трошкове	(74,395,545)	(73,717,659)
Одливи по основу бруто зарада и накнада зарада	(51,149,068)	(42,867,313)
Одливи по основу камата	(7,665,915)	(3,344,061)
Одливи по основу пореза из резултата	(2,510,439)	(4,923,482)
Одливи по основу осталих дажбина	(10,687,608)	(9,062,298)
<i>Нето прилив готовине из пословних активности</i>	100,513,018	106,905,561
Токови готовине из активности пласирања и инвестирања		
Набавке некретнина, опреме и нематеријалних улагања	(52,448,585)	(30,110,390)
Прилив по основу продаје некретнина, опреме и нематеријалних улагања	116,100	244,888
Приливи од камата	249,390	322,093
Одливи по основу осталих дугорочних финансијских пласмана	(1,000,000)	-
Одливи по основу краткорочних финансијских пласмана	-	1,130,358
Одливи по основу улога у зависна и придружена друштва	-	(4,107,243)
Приливи по основу осталих дугорочних финансијских пласмана	16,527	20,827
<i>Нето одлив готовине из активности пласирања и инвестирања</i>	(53,066,568)	(32,499,467)
Токови готовине из активности финансирања		
Приливи по основу краткорочних кредита	1,050,981	352,866
Одливи по основу дугорочних финансијских обавеза	(29,962,039)	(55,423,144)
Одливи по основу краткорочних кредита	(1,050,981)	(367,580)
Одливи за дивиденде и привремене дивиденде акционарима	(11,950,834)	(14,272,782)
Одливи по основу плаћања обавезе за закуп	(6,843,972)	(6,995,593)
Одливи по основу осталих краткорочних обавеза		
<i>Нето прилив/(одлив) готовине из активности финансирања</i>	(48,756,845)	(76,706,233)
Нето повећање/(смањење) готовине и готовинских еквивалената	(1,310,395)	(2,300,139)
Готовина и готовински еквиваленти на почетку периода	24,594,033	19,667,558
Готовина и готовински еквиваленти на крају периода	23,283,638	17,367,419

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових консолидованих финансијских извјештаја.

**НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године**
1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Матично друштво “Мтел” а.д. (у даљем тексту: “Друштво”) са сједиштем у Бањој Луци, Република Српска, Босна и Херцеговина, налази се на адреси Вука Караџића 2. Пуни пословни назив Друштва је “Телекомуникације Републике Српске” а.д. Бања Лука, а Друштво се у свом пословању користи са додатна два скраћена пословна имена – “Мтел” а.д. Бања Лука и “Телеком Српске” а.д. Бања Лука.

Већински власник Друштва је Предузеће за телекомуникације “Телеком Србија” а.д. Београд, Србија, које посједује 65.01% акција Друштва.

На дан 30. јуна 2023. године, Друштво је, у свом власништву имало улоге у зависна друштва према сљедећој структури (заједно у даљем тексту - “Група”):

ЗАВИСНА ДРУШТВА	Удио	
<i>Logosoft д.о.о.</i> Сарајево, Босна и Херцеговина	100%	Друштво
<i>Блицнет д.о.о.</i> Бања Лука, Босна и Херцеговина	100%	Друштво
<i>Финанц д.о.о.</i> Бања Лука, Босна и Херцеговина	100%	Друштво
<i>Sky Towers Infrastructure д.о.о. Бања Лука, Босна и Херцеговина</i>	100%	Друштво

Рјешењем Окружног привредног суда у Бањој Луци, дана 12.09.2022. године, у регистар пословних субјеката овог суда се уписује статусна промјена спајање уз припајање друштва *Елта Кабел д.о.о. Добој* и друштва *Телрад Нет д.о.о. Бијељина* друштву стицаоцу *Блицнет д.о.о. Бања Лука*. Друштво стицалац *Блицнет д.о.о. Бања Лука* наставља да обавља све дјелатности које је обављало до дана припајања, као и дјелатности које су обављала друштва која су припојена.

Друштво је основало ново привредно друштво „*Sky Towers Infrastructure*“ д.о.о. са сједиштем у Бањој Луци. Дана 16.05.2023. године, на основу рјешења Окружног привредног суда у Бањој Луци, привредно друштво *Sky Towers Infrastructure д.о.о. Бања Лука* је уписано у регистар пословних субјеката овог суда. Зависно друштво *Sky Towers Infrastructure д.о.о. Бања Лука* је регистровано за обављање дјелатности бежичне телекомуникације.

На дан 30. јуна 2023. године Друштво је, у свом власништву имало улоге и у придружена друштва према сљедећој структури:

ПРИДРУЖЕНА ДРУШТВА	Удио	
<i>МТЕЛ д.о.о.</i> Подгорица, Црна Гора	49%	Друштво
	51%	Телеком Србија а.д. Београд
<i>МТЕЛ Global д.о.о.</i> Београд, Србија	41%	Друштво
	59%	Телеком Србија а.д. Београд

На дан 30. јуна 2023. године, Група је имала 2,588 запослених (на дан 31. децембра 2022. године: 2,584 запослена).

Основна дјелатност Групе је пружање јавних телекомуникационих услуга, од којих је најзначајнија јавна телефонска услуга у фиксној и мобилној телекомуникацијској мрежи. Поред тога, Група нуди и остале телекомуникационе услуге које укључују услуге приступа интернету, услуге закупа водова, услуге приступа мрежи за пренос података (мобилни интернет) и услуге преноса сигнала у сврху дистрибуције аудиовизуелних медијских услуга (сателитска телевизија, IPTV, услуге с додатом вриједности). Група такође пружа услуге и у области закупа, управљања и заштите телекомуникационе инфраструктуре.

На дан 30. јуна 2023. године, Група је обезбјеђивала телекомуникационе услуге за укупно 1,790,164 корисника (31. децембар 2022. године: 1,909,719 корисника).

Органи Друштва су: Скупштина акционара, Управни одбор, Извршни одбор, Генерални директор, Одбор за ревизију и интерни ревизор.

Генерални директор Друштва на дан 30. јуна 2023. године је: др Јелена Триван.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ (Наставак)

Чланови Управног одбора на дан састављања ових консолидованих финансијских извјештаја су:

Владимир Лучић
Данијела Малетић
Дејан Царевић
Славко Митровић
Драшко Марковић
Бранко Маловић
Ненад Томовић

Чланови Извршног одбора на дан састављања ових консолидованих финансијских извјештаја су:

др Јелена Триван
Дејан Јокић
Милан Алексијевић
Милосав Парезановић
Никола Тацић

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Изјава о усаглашености

Приложени финансијски извјештаји представљају консолидоване финансијске извјештаје Групе и састављени су у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања (МСФИ).

2.2. Основе вредновања

Консолидовани финансијски извјештаји Групе су састављени по начелу набавне вриједности (историјског трошка), осим за ревалоризацију одређених финансијских инструмената, финансијске имовине чија се фер вриједност мјери кроз остали укупан резултат, који су вредновани по фер вриједности, као што је објашњено у рачуноводственим политикама за финансијске инструменте. Историјски трошак је генерално заснован на фер вриједности накнаде плаћене у замјену за робу и услуге.

Фер вриједност је цијена коју би примили од продаје имовине или платили за пренос обавеза у уобичајеној трансакцији између тржишних учесника на дан вредновања, без обзира да ли је та цијена директно провјерљива или процијењена кориштењем других техника вредновања. Приликом процијењивања фер вриједности имовине или обавеза, Група узима у обзир оне карактеристике имовине или обавеза које би узели у обзир и други учесници на тржишту приликом одређивања цијене имовине или обавеза на датум вредновања. Средства која су стечена куповином зависног друштва и која се појединачно могу идентификовати, као и стварне и потенцијалне обавезе у пословној комбинацији, иницијално су одмјерена по фер вриједности на дан стицања.

Консолидовани финансијски извјештаји Групе су састављени по начелу сталности пословања (going concern концепт), које подразумијева да ће Група наставити да послује у догледној будућности. Група улаже напоре да задржи и унаприједи тржишну позицију путем конвергентних и мултимедијалних услуга, ICT услуга, уређаја и опреме и модернизације мреже, као и ширењем на тржишту.

Група континуирано послује са нето добитком, детаљно прати ликвидност, доспијеће обавеза као и наплату потраживања. Група остварује новчане приливе из пословних активности, а има на располагању и екстерне изворе финансирања. Менаџмент Групе сматра да ће средства из екстерних извора финансирања заједно са очекиваним приливима из пословних активности бити довољна да Група испуни своје уговорне обавезе у 2023. години.

Као што је објелодањено у *Напоменама 1 и 15* уз ове консолидоване финансијске извјештаје, Друштво "Мтел" а.д. Бања Лука има улог у придруженом друштву "Мтел" д.о.о. Подгорица (Црна Гора) у којем посједује 49% удјела наведеног друштва и улог у друштву *MTEL Global* д.о.о. Београд, (Република Србија) у којем посједује 41% удјела, у којима има значајан утицај, односно моћ учествовања у одлучивању придружених ентитета по питању финансијских и оперативних одлука и политика, али не постоји контрола или заједничка контрола над тим пословним политикама и одлукама.

**НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године**
**2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ
ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (Наставак)**
2.3. Функционална валута и валута презентација

Износи у приложеним консолидованим финансијским извјештајима су изражени у Конвертибилним маркама (КМ) која представља функционалну и званичну извјештајну валуту у Републици Српској и Босни и Херцеговини.

2.4. Утицај и примјена нових и ревидованих МРС/МСФИ

Сљедећи нови стандарди, измјене постојећих стандарда и интерпретације издате од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде ("IASB") и интерпретације издате од стране Комитета за међународне интерпретације финансијског извјештавања ("IFRIC"), су ступиле на снагу током текућег финансијског периода:

	На снази на дан или након
Нови стандарди и измјене постојећих стандарда на снази у текућем финансијском периоду	
МРС 1 „Презентација финансијских извјештаја“ – Допуне класификација обавеза	1. јануара 2023.
МРС 1 „Презентација финансијских извјештаја“ – Објелодањивање рачуноводствених политика - Допуне	1. јануара 2023.
МРС 8 „Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке“ – Допуна дефиниције рачуноводствених процјена	1. јануара 2023.
МРС 12 „Порези на добит“ – Одложени порез повезан са средствима и обавезама насталим из појединачне трансакције	1. јануара 2023.
МСФИ 17 “Уговори о осигурању” - Допуне	1. јануара 2023.

На дан одобравања ових финансијских извјештаја, сљедећи нови стандарди, измјене постојећих стандарда и нова тумачења постојећих стандарда, су издати, али нису постали ефективни:

	На снази на дан или након
Нови стандарди и измјене постојећих стандарда који су издати, а нису још увијек у примјени	
МРС 1 „Презентација финансијских извјештаја“ – Допуна класификација дугорочних и краткорочних обавеза	1. јануара 2024.
МРС 1 „Презентација финансијских извјештаја“ – Допуна краткорочне обавезе и ковенанте	1. јануара 2024.
МРС 7 „Извјештај о токовима готовине“ и МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Објелодањивања“ – Допуне аранжмани финансирања од стране добављача	1. јануара 2024.
МСФИ 16 „Лизинг“ – Допуна обавезе по основу најма у трансакцијама продаје и повратног лизинга	1. јануара 2024.

Менаџмент Групе је изабрао да не усвоји ове стандарде, измјене и тумачења прије него што они ступе на снагу.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА
3.1. Основе за консолидацију
а) Улагања у зависна друштва

Приложени консолидовани финансијски извјештаји за период који се завршава 30. јуна 2023. године укључују финансијске извјештаје Друштва (“Мтел” а.д. Бања Лука), финансијске извјештаје зависних друштава *Блицнет д.о.о.* Бања Лука, *Финанц д.о.о.* Бања Лука, *Sky Towers Infrastructure д.о.о.* Бања Лука и консолидоване финансијске извјештаје зависног друштва *Logosoft д.о.о.* Сарајево. У складу са одредбама МСФИ 10 “*Консолидовани финансијски извјештаји*”, контрола консолидованих зависних друштава од стране Друштва се постиже уколико Друштво:

- 1) има моћ управљања над субјектом,
- 2) је изложено, или има права, на промјениве приносе од свог учешћа у субјекту, и
- 3) има могућности кориштења своје моћи управљања субјектом да би се утицало на висину својих приноса.

**НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године**

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА**3.1. Основе за консолидацију (Наставак)****а) Улагања у зависна друштва (Наставак)**

Друштво врши поновну анализу да ли заиста контролише зависна друштва уколико дође до одређених чињеница и околности које дају назнаку да је било који од претходна три елемента контроле промијењен. Када Друштво има мање од потребне просте већине гласачких права, Друштво може да има контролу над зависним друштвом уколико су та гласачка права довољна да дају практичну могућност Друштву да једнострано усмјерава пословне активности зависног друштва.

Консолидација зависног друштва почиње од тренутка успостављања контроле Друштва над зависним друштвом, и престаје кад Друштво изгуби ту контролу. Приходи и расходи зависног друштва се укључују у консолидовани извјештај о добитку и губитку и осталом укупном резултату од датума када је Друштво стекло контролу над зависним друштвом до датума када је Друштво изгубило контролу над зависним друштвом. Сви износи имовине, обавеза, капитала, прихода, расхода и токова готовине који су настали из међусобних трансакција чланица Групе су у потпуности елиминисани приликом консолидације.

Logosoft д.о.о. Сарајево

Друштво је власник са 100% удјела у друштву *Logosoft д.о.о. Сарајево*.

Зависно друштво *Logosoft д.о.о. Сарајево* је основано 1995. године као друштво за информатички инжењеринг. Прве активности зависног друштва биле су на пољу ИСТ системске интеграције, док након двије године од оснивања постаје први Интернет сервис провајдер у Босни и Херцеговини. Данас зависно друштво пружа услуге интернет приступа, телефоније и телевизије, продаје рачунарске опреме, као и услуге из области системске интеграције, едукације и консалтинга из области информacionих технологија.

Блицнет д.о.о. Бања Лука, Босна и Херцеговина

Друштво је власник са 100% удјела у друштву *Блицнет д.о.о. Бања Лука*.

Зависно друштво *Блицнет д.о.о. Бања Лука* је основано 1992. године. *Блицнет д.о.о. Бања Лука* је један од већих кабловских оператора у Босни и Херцеговини који пружа услуге кабловске телевизије, интернета, фиксне и мобилне мреже, као и услуге из области системске интеграције.

Рјешењем Окружног привредног суда у Бањој Луци, дана 12. септембра 2022. године, у регистар пословних субјеката овог суда се уписује статусна промјена спајање уз припајање друштва *Елта Кабел д.о.о. Добој* и друштва *Телрад Нет д.о.о. Бијељина* друштву стицаоцу *Блицнет д.о.о. Бања Лука*. Друштво стицалац *Блицнет д.о.о. Бања Лука* наставља да обавља све дјелатности које је обављало до дана припајања, као и дјелатности које су обављала друштва која су припојена.

Финанц д.о.о. Бања Лука

Друштво је власник са 100% удјела у друштву *Финанц д.о.о. Бања Лука*.

Зависно друштво *Финанц д.о.о. Бања Лука* основано је 2002. године и пружа услуге посредовања у продаји е-допуна и бројева, скреч ваучера, USB модема као и закључивање корисничких уговора са потенцијалним корисницима услуга Друштва. Осим наведеног, зависно друштво се бави и пружањем процесинг услуга.

Sky Towers Infrastructure д.о.о. Бања Лука, Босна и Херцеговина

Друштво је власник са 100% удјела у друштву *Sky Towers Infrastructure д.о.о. Бања Лука*. Зависно друштво *Sky Towers Infrastructure д.о.о. Бања Лука* је регистровано за обављање дјелатности бежичне телекомуникације. Дана 16.05.2023. године, на основу рјешења Окружног привредног суда у Бањој Луци, привредно друштво *Sky Towers Infrastructure д.о.о. Бања Лука* је уписано у регистар пословних субјеката овог суда.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.1. Основе за консолидацију (Наставак)

б) Пословне комбинације

Пословне комбинације се обрачунавају кориштењем метода стицања.

На датум стицања, стечена препознатљива средства и преузете обавезе се признају по фер вриједности, осим што се:

- Одложена пореска средства и обавезе или средства и обавезе повезана са аранжманима накнада запосленима признају у складу са IAS 12 "Порези на добитак" и IAS 19 "Накнаде запосленима", датим редослиједом;
- Обавезе и инструменти капитала у вези са аранжманима плаћања акцијама стеченог ентитета, или аранжмана плаћања акцијама Групе којима се замјењују аранжмани плаћања акцијама стеченог лица, вреднују се у складу са МСФИ 2 "Плаћање акцијама" на датум стицања; и
- Средства (или групе за отуђење) која су класификована као намијењена продаји у складу са МСФИ 5 "Стална средства намијењена продаји и пословање које се обуставља" вреднују у складу са поменутиим стандардом.

в) Goodwill

Goodwill се признаје као износ за који трошак пословне комбинације премашује учешће стицаоца у нето фер вриједности препознатљиве имовине, обавеза и потенцијалних обавеза. Уколико, након поновљене процјене, нето износ препознатљивих стечених средстава и преузетих обавеза на дан стицања превазилази збир пренијете накнаде, износа мањинског интереса у стеченом лицу, ако исти постоје, и фер вриједности претходног власничког удјела стицаоца (ако такав постоји), износ тог вишка се одмах признаје у добитку и губитку као добитак по основу повољне куповине.

Goodwill настао по основу прибављања пословне комбинације води се по набавној цијени утврђеној на дан стицања пословања, умањено за акумулиране губитке по основу обезврјеђења (ако такви постоје). За потребе тестирања обезврјеђења, *goodwill* се распоређује на сваку јединицу која генерише токове готовине (или групу јединица које генеришу токове готовине) за коју се очекује да ће имати користи од синергије из дате комбинације.

Јединица која генерише токове готовине на коју је *goodwill* распоређен тестира се на обезврјеђење једном годишње или онда када постоје индикације да је иста обезврјеђена. Уколико је наплативи износ јединице која генерише токове готовине мањи од његове књиговодствене вриједности, губитак по основу обезврјеђења алоцира се првобитно у циљу свођења књиговодствене вриједности *goodwill*-а распоређеног на јединицу, а потом пропорционално на остала средства дате јединице на основу књиговодствене вриједности сваког средства у јединици. Било који износ губитка по основу обезврјеђења признаје се директно у извјештају о добитку и губитку у оквиру консолидованог извјештаја о укупном резултату. Губитак по основу обезврјеђења *goodwill*-а не поништава се у наредним периодима. Након отуђења одговарајућих јединица токова готовине, приписиви износ *goodwill*-а узима се у обзир приликом одређивања добитка и губитка по основу отуђења.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.1. Основе за консолидацију (Наставак)

г) Улагања у придружена друштва

Придружено друштво је друштво у којем Група има значајан утицај. Значајан утицај је моћ учествовања у одлучивању придруженог ентитета по питању финансијских и оперативних одлука и политика, али није контрола или заједничка контрола над тим пословним политикама и одлукама.

Резултати, имовина и обавезе придруженог ентитета су укључени у приложене консолидоване финансијске извјештаје кориштењем методе удјела. Према методи удјела, улагање се почетно признаје по набавној вриједности (висини инвестиције), а затим се, након датума стицања књиговодствена вриједност повећава или смањује да би се признао удио Групе у добитку или губитку придруженог друштва. Удио Групе у добитку или губитку придруженог друштва у који се инвестира признаје се у добитку или губитку Групе. Када удио Групе у губицима придруженог друштва премаши учешће у капиталу Групе у датом лицу (што укључује било какве дугорочне интересе који, у суштини, чине дио нето улагања Групе у дато придружено друштво), Група престаје да признаје свој удио у будућим губицима. Додатни губици се признају само у мјери у којој је Група стекла законску или стварну обавезу или вршила исплату у име придруженог друштва.

Било који износ којим трошак набавке превазилази удио Групе у нето фер вриједности препознатљивих средстава, обавеза и потенцијалних обавеза придруженог друштва признат на дан прибављања, води се као *goodwill* укључен у књиговодствену вриједност улагања. Било који износ којим удио Групе у нето фер вриједности препознатљивих средстава, обавеза и потенцијалних обавеза придруженог друштва превазилази стечена средства, након поновне процјене, признаје се одмах на добитку и губитку.

Захтјеви МСФИ 9 користе се у одређивању да ли је потребно признати губитак по основу обезвјеђења (импаритетни губитак) улагања Групе у придружено друштво. Када је потребно, укупна књиговодствена вриједност улагања (заједно са *goodwill*-ом) тестира се на обезвјеђење у складу са МРС 36 "Обезвјеђење средстава", као јединствено средство, и пореди се његова наплата вриједност (која представља употребну вриједност или фер вриједност умањену за трошкове продаје, која год од ове двије вриједности је виша) са његовом књиговодственом вриједношћу. Признати износ импаритетног губитка улази у књиговодствену вриједност улагања. Укидање неког износа импаритетног губитка признаје се у складу са МРС 36 у мјери у којој се наплативи износ инвестиције касније повећава.

Када лице у оквиру Групе послује са придруженим друштвом, добици и губици настали на основу трансакција са придруженим друштвом признају се у консолидованим финансијским извјештајима Групе у мјери у којој улагања у придружена друштва нису повезана са Групом.

На дан 30. јуна 2023. године, Друштво је имало и 49% учешћа у придруженом друштву МТЕЛ д.о.о. Подгорица (Црна Гора), док је преосталих 51% удјела у власништву крајњег матичног власника Групе – Телеком Србија а.д. Београд, те 41% учешћа у придруженом друштву *MTEL Global* д.о.о. Београд (Република Србија), док је преосталих 59% удјела у власништву крајњег матичног власника Групе – Телеком Србија а.д. Београд.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.2. Приходи

Признавање прихода

Група признаје приходе када испуни обавезе извршења преносом обећане робе или услуга купцу. Обавеза извршења је испуњена када купац стекне контролу над добрима или услугом.

Трансакциона цијена је одређена на основу утврђене цијене за појединачне ставке, ако постоје, или је заснована на процијењеној цијени коју Група очекује да реализује под датим тржишним условима.

Група врши процјене које утичу на утврђивање висине и временског распореда признавања прихода од уговора са купцима што укључује утврђивање момента испуњавања обавеза извршења као и одређивање трансакционе цијене која је алоцирана на исте. За обавезе извршења које Група испуњава током времена користи се метода излаза заснована на протеклом времену и приход се признаје пропорционално на мјесечном нивоу, јер је трансакциона цијена, која је алоцирана на те услуге, призната у времену иницијалне продајне трансакције и реализована у току периода извршења услуге (до двије године до када су услуге наручене заједно са робом). За обавезе извршења које Група испуњава у одређеном тренутку, приход се признаје једнократно, у моменту извршења обавезе, када је роба испоручена и услуге пружене.

Код уговора који су у складу са захтјевима МСФИ 15, приходи се признају на бази фактурисане реализације. Група има право да захтијева од купца онај износ који директно одговара вриједности услуге пружене у уговореном периоду у којем је Група фактурисала одређени износ за пружену услугу. Приходи од продаје највећим дијелом чине приходи од говорног саобраћаја у оквиру телефонске услуге у фиксној и мобилној мрежи, мјесечне претплате обрачунате за кориштење услуга (услуга приступа интернету, телефонска услуга у фиксној и мобилној мрежи, интегрисане услуге), приходи од продаје везаних услуга, интерконеције и осталих сличних услуга.

3.2.1. Приходи од услуга фиксне мреже

Приходи од телефонског саобраћаја (фиксна мрежа) се обрачунавају по оствареном саобраћају. Приходи остварени од мјесечних претплата за пружену телефонску услугу у фиксној мрежи се фактуришу мјесечно за протекли мјесец. Приходи од укључивања нових претплатника телефонских услуга у фиксној мрежи представљају приходе по основу фактурисане надокнаде за укључење нових претплатника. Приходи од нових прикључака се евидентирају у периоду у коме је корисник прикључен.

Приходи од интерконеције са домаћим операторима остварују се приступом мрежи, којим се успоставља физичко и логичко повезивање телекомуникационих мрежа како би се корисницима услуга, прикљученим на различите мреже, омогућила директна и индиректна комуникација. Приходи и расходи остварени по основу интерконеције исказују се у бруто износима.

Приход од услуга преноса сигнала у сврху дистрибуције аудиовизуелних медијских услуга представља приход који је остварен од мјесечних претплата за пружање услуге сателитске телевизије и IPTV услуге, од прикључака наведених услуга као и од осталих додатних услуга.

3.2.2. Приходи од услуга мобилне мреже

Приходи од мобилних телекомуникационих услуга се углавном односе на приходе остварене од кориштења телефонске услуге у мобилној мрежи (говорни саобраћај, SMS поруке) и услуге преноса података (мобилни интернет), које могу да буду са *prepaid* или *postpaid* начином плаћања, као и на приходе од прикључака и приходе од додатних услуга.

Приходи од услуга телефонског саобраћаја се признају на основу оствареног саобраћаја. Нефактурисани, а остварени приход од услуга мобилне мреже који је остварен у периоду од тренутка фактурисања до краја периода се обрачунава, а неостварени приход до истека обрачунског периода се разграничава.

Приход од пружених *prepaid* услуга се признаје у моменту продаје *prepaid* допуна, а на крају обрачунског периода исти се разграничава за износ нереализованих прихода. Ови приходи се, на основу кориштених услуга, разграничавају током периода у којем се пружа услуга. Неактивне допуне и допуне којима је истекао временски период права кориштења, признају се као приход по истеку датума кориштења.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)**3.2. Приходи (Наставак)****3.2.3. Приходи од интегрисаних услуга**

Приход од интегрисаних услуга представља приход од интегрисане понуде услуга фиксне телефоније, мобилне телефоније, услуга приступа интернету путем фиксне и/или мобилне мреже, IPTV услуге и услуга сателитске телевизије, које су организоване у одговарајуће пакете услуга који садрже од двије до четири наведене телекомуникационе услуге.

3.2.4. Приходи од услуга приступа интернету

Приход од услуге приступа интернету укључује приход од услуга давања приступа интернету путем фиксне мреже која се реализује кроз приступну мрежу путем технологија ADSL, VDSL или GPON и приход од директног приступа интернету који се остварује обезбеђивањем линка корисницима за приступ интернету за одређене брзине, уз посебан опсег јавних IP адреса, DNS *hosting* домена са или без регистрације интернет домена и техничком подршком.

3.2.5. Приходи од продаје везаних услуга

Приходи од продаје пакета хардвера у склопу коришћења јавне телекомуникационе услуге приказани су у оквиру ставке приходи од продаје везаних услуга, и признају се у моменту продаје, односно уручења пакета хардвера кориснику услуге и када су сви припадајући трошкови признати у извјештају о добитку и губитку.

Уколико се ради о уговору са више елемената, укупна цијена трансакције се алоцира на индивидуалне обавезе извршења. Као резултат тога приход од испоручених хардвера признаје се по пропорционалној вриједности трансакционе цијене као ставка прихода од продаје везаних услуга. Трансакциона цијена је одређена на основу утврђене цијене за појединачне ставке, ако постоје, или је заснована на процијењеној цијени коју Група очекује да реализује под датим тржишним условима.

3.2.6. Приходи и расходи од услуга међународног обрачуна

Приходи/расходи од јавне телефонске услуга у фиксној и мобилној телекомуникационој мрежи остварени у међународном телефонском саобраћају признају се на бази оствареног саобраћаја обрачунатог по уговореној тарифи иностраног оператора преко чије мреже се саобраћај реализује.

Група је закључила споразуме за међународни саобраћај у фиксној и мобилној мрежи. Приходи (расходи) и потраживања (обавезе) који су произашли из ових споразума су приказани у пратећим финансијским извјештајима и односе се на приходе и расходе од међународних долазних, односно одлазних позива остварених са земљама са којима је Група успоставила директан обрачун међународног телефонског саобраћаја. Дио остварених прихода, односно расхода, по наведеном основу, евидентиран је на основу процјене извршене у складу са интерним обрачунима оствареног саобраћаја.

Група признаје приход (потраживања) само када се он може утврдити са поузданом сигурношћу. Ако постоје докази да неки расход (обавеза) може настати, врши се резервисање на терет трошкова, у случају да је могуће извршити процјену. Тамо гдје није могуће процијенити износ неке обавезе врши се одговарајуће објелодањивање.

Приходи од роминга и трошкови роминга према иностраним операторима се исказују у вриједностима добијеним од клириншке куће. Приходи и трошкови роминга признају се у бруто износу, на бази оствареног саобраћаја у току периода.

3.2.7. Остали приходи

Остали приходи обухватају приходе од осталих телекомуникационих услуга као што су изнајмљивање телефонских капацитета – водова, листинг позива, услуге говорне поште и сл, те приходе од активирања интерних учинака који се односе на трошкове зарада запослених који раде на изградњи мреже, као и на капиталним инвестиционим пројектима. Наведени приходи евидентирају се у периоду у коме су настали.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.3. Закупи

Група као закупопримац

Закупопримац на почетку уговора процјењује да ли он представља уговор о закупу, односно да ли садржи елементе закупа. Уговор је уговор о закупу, односно садржи елементе закупа уколико се њиме уступа право контроле над кориштењем одређене имовине током датог периода у замјену за накнаду.

Група у складу са МСФИ 16 признаје имовину са узету у закуп и садашњу вриједност обавезе по уговору о закупу узимајући у обзир уговорена плаћања, период трајања закупа и дисконтну стопу. Почетно мјерење имовине узете у закуп врши се према трошку укључујући износ почетно мјерене обавезе за имовину узету у закуп, све почетне директне трошкове, те процијењене трошкове демонтаже, обнављања локације или враћања имовине у првобитно стање, осим ако су такви трошкови нематеријални.

Приликом процјене периода трајања закупа узима се у обзир период без могућности отказивања, опциони период за продужетак закупа, те вјероватноћа да ће Група користити или неће користити ову опцију.

Обавеза за имовину узету у закуп мјери се по садашњој вриједности свих плаћања у вези са закупом која нису извршена на дан признавања. Ова плаћања се дисконтују по каматној стопи садржаној у закупу, односно по инкременталној каматној стопи задуживања.

Краткорочни закуп је закуп који на датум почетка закупа има раздобље закупа од највише 12 мјесеци и који не садржи могућност куповине предметне имовине. Сва плаћања повезана са оваквим закупом се признају као трошак на праволинијској основи током трајања закупа (*Напомена 9*).

Група као закуподавац

Закуподавац сваки свој закуп класификује као пословни или као финансијски закуп. Закуп се класификује као финансијски ако се њим преносе суштински сви ризици и користи повезани са власништвом над предметном имовином, док се код пословног закупа не преносе суштински сви ризици и користи повезани са власништвом над датом имовином.

Група плаћања по основу пословног закупа признаје као приход на праволинијској основи током трајања закупа. Почетни директни трошкови настали у вези са добијањем пословног закупа додају се књиговодственој вриједности предметне имовине и признају се као расход током трајања закупа на истој основи као и приход од закупа.

3.4. Стране валуте

Монетарна имовина и обавезе, деноминоване у страним валутама су прерачунате у њихову противвриједност у Конвертибилним маркама по званичном курсу важећем на дан извјештаја о финансијском положају.

Немонетарне ставке мјерене по историјском трошку у страниј валути преводе се кориштењем курса на датум трансакције. Немонетарне ставке које се одмјеравају по фер вриједности у страниј валути преводе се кориштењем курса на датум када је фер вриједност одређена.

Пословне промјене у страним средствима плаћања током године прерачунавају се у Конвертибилне марке по званично важећем курсу на дан сваке промјене, а настале позитивне и негативне курсне разлике евидентирају се у корист или на терет извјештаја о добитку и губитку у оквиру финансијских прихода, односно финансијских расхода (*Напомена 11*).

**НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године**
3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)
3.5. Порез на добитак

Порез на добитак обухвата текући порез на добитак и одложене порезе на добитак. Текући и одложени порез на добитак се признају у извјештају о добитку и губитку, осим ако нису настали из пословних комбинација или ставки признатих директно у капиталу, односно у осталом укупном резултату.

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добитак. Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава примјеном прописане пореске стопе од 10% на основицу утврђену пореским билансом, коју представља износ добитка прије опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода.

Одложени порез на добитак се обрачунава кориштењем методе утврђивања обавеза према финансијским извјештајима, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе имовине и обавеза у извјештају о финансијском положају и њихове књиговодствене вриједности.

Важеће пореске стопе на дан извјештаја о финансијском положају или пореске стопе које су након тог дана ступиле на снагу, користе се за утврђивање разграниченог износа пореза на добитак за који се очекује да ће бити примијењен приликом укидања привремених разлика.

Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте пореских губитака и пореских кредита, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вјероватно постојати опорезиви добитак од којег се пренијети порески губитак и кредити могу умањити.

Модел за обрачун расхода амортизације у пореском билансу односи се на формирање четири групе сталних средстава, са одговарајућим амортизационим стопама, при чему је прописан појединачан и групни обрачун расхода амортизације.

Прописане пореске стопе амортизације дате су у прегледу како слиједи:

	Стопа која се признаје у пореском билансу (%)
Појединачни обрачун амортизације - пропорционална метода	
Непокретности и постројења	3%
Нематеријална средства, осим софтвера	10%
Групни обрачун амортизације - дегресивна метода	
Компјутери, информациони системи, софтвери и сервери	40%
Опрема и остала средства	20%

Опорезива привремена разлика настала као разлика између књиговодствене вриједности средства и његове пореске основице, признаје се као одложена пореска обавеза када је пореска амортизација убрзана, односно одложено пореско средство ако је пореска амортизација спорија од рачуноводствене амортизације.

3.6. Нематеријална имовина

Нематеријална имовина се састоји од *goodwill*-а, односа са купцима, базе посредника, жига, телекомуникационих лиценци, софтвера и осталих лиценци.

Телекомуникационе лиценце, купљени софтвери и остале лиценце су исказани по набавној вриједности, умањени за исправку вриједности и укупне евентуалне акумулиране губитке услед умањења вриједности. Набавну вриједност чини вриједност по факури добављача укључујући царине, порезе који се не могу рефундирати и све друге трошкове довођења средства у стање функционалне приправности. Набавна вриједност умањена је за све примљене попусте и/или рабате. Телекомуникационе лиценце се амортизују равномјерно током вијека кориштења лиценци, а у складу са МРС 38 "Нематеријална улагања".

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.6. Нематеријална имовина (Наставак)

Односи са купцима, који представљају уговорне односе са корисницима, база посредника која се односи на уговоре са различитим посредницима, као и жиг признати су по процијењеној вриједности након пословне комбинације преузимања зависних друштава, умањени за исправку вриједности и укупне евентуалне акумулиране губитке услед умањења вриједности.

3.7. Некретнине и опрема

Некретнине и опрема су исказани по набавној вриједности и умањени за исправку вриједности и укупне евентуалне акумулиране губитке због умањења вриједности.

Набавну вриједност чини вриједност по фактури добављача укључујући царине, порезе који се не могу рефундирати и све друге трошкове довођења средства у стање функционалне приправности. Набавна вриједност умањена је за све примљене попусте и/или рабате. Набавна вриједност изграђених некретнина и опреме је њихова набавна вриједност на датум када су изградња или развој завршени.

Под некретнинама и опремом сматрају се она средства чији је очекивани корисни вијек употребе дужи од једне године. Добици или губици који се јављају приликом расходовања или продаје некретнина и опреме, исказују се у извјештају о добитку и губитку као дио осталих пословних прихода или осталих пословних расхода.

Адаптације, обнављања и поправке које продужавају вијек кориштења средства, увећавају вриједност основног средства. Оправке и одржавања се евидентирају на терет текућег обрачунског периода и приказују као трошкови пословања.

3.8. Дугорочна средства по основу стицања уговора са купцима

Дугорочна средства по основу стицања уговора са купцима произилазе из трошкова извршења или добијања уговора, а који се у складу са МСФИ 15 капитализују и признају у току просјечног трајања уговора са купцем.

3.9. Амортизација

Стопа амортизације се утврђује на основу процијењеног корисног вијека употребе нематеријалних улагања, некретнина и опреме. Стопа амортизације која се примјењује на неко средство преиспитује се најмање на крају сваке пословне године и, ако постоје значајне промјене у очекиваној динамици трошења будућих економских користи које су садржане у средству, стопа амортизације се мијења како би се одразила промијењена динамика. Таква промјена се евидентира као промјена рачуноводствене процјене у складу са МРС/МСФИ. Менаџмент Групе доставља сваку промјену стопа амортизације за групу средстава Управном одбору на усвајање.

Основица за обрачун амортизације је набавна вриједност нематеријалних улагања, некретнина и опреме умањена за процијењени евентуални остатак вриједности. Амортизација се обрачунава примјеном пропорционалног метода.

**НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године**
3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)
3.9. Амортизација (Наставак)

Примјењене стопе амортизације за поједине групе некретнина, опреме и нематеријалних улагања у периоду од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године, су сљедеће:

	Стопа амортизације (%)
Лиценце за кориштење радиофреквенцијског спектра	6.67%
Лиценце и апликативни софтвери	6.67% - 20%
Грађевински објекти	1% - 12.50%
Аntenски стубови	1% - 3.33%
Дистрибутивна канализација и мрежа	1%
Комутациони системи и сервисне платформе	5% - 33.33%
Транспортна мрежа	5% - 25%
Бежична приступна мрежа	6.67% - 20%
Опрема у приступној мрежи и терминална опрема	1% - 25%
Рачунарска опрема	6.67% - 25%
Канцеларијска и остала опрема	6.67% - 20%

3.10. Стална имовина намијењена продаји

Стална имовина намијењена продаји класификује се као намијењена продаји уколико ће се њена књиговодствена вриједност повратити у продајној трансакцији прије него континуираном употребом. Овај се услов сматра испуњеним само онда када је продаја врло вјероватна и ако је стално средство (или група намијењена отуђењу) у сваком моменту расположиво за продају у свом садашњем стању. Менаџмент мора уложити напоре да прода таква средства, а очекује се да ће се средства од дате продаје квалификовати за признавање у року од годину дана од датума класификације. Стална имовина или групе за отуђење класификоване као намијењене за продају вреднују се по њиховом претходном књиговодственом износу или по фер вриједности умањеној за трошкове продаје, у зависности од тога која од ове двије вриједности је нижа.

3.11. Умањење вриједности нефинансијске имовине

На сваки датум извјештаја о финансијском положају, Група преиспитује књиговодствене износе својих нефинансијских средстава (осим залиха и одложених пореских средстава) да би се утврдило постоје ли наговјештаји да је дошло до губитака услед умањења вриједности наведене имовине. Ако постоје такве назнаке, процјењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак настао умањењем. Ако није могуће процијенити надокнадиви износ појединог средства, Група процјењује надокнадиви износ јединице која генерише готовину, а којој то средство припада.

Надокнадива вриједност средства (или његове јединице која генерише готовину) је фер вриједност умањена за трошкове продаје или вриједност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процјене вриједности у употреби, процијењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вриједности примјеном дисконтне стопе прије опорезивања која одражава садашњу тржишну процјену временске вриједности новца и ризике специфичне за то средство.

Уколико је процијењени надокнадиви износ средства (или јединице која генерише готовину) нижи од књиговодствене вриједности, књиговодствена вриједност средства (или јединице која генерише готовину) се умањује до надокнадивог износа, а импаритетни губитак се признаје као расход периода.

На сваки дан извјештавања врши се преиспитивање да ли постоје назнаке да су претходно признати импаритетни губици умањени или више не постоје. Импаритетни губитак се поништава уколико постоји промјена у процијењеном надокнадивом износу.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.11. Умањење вриједности нефинансијске имовине (Наставак)

Код накнадног поништења губитка од умањења вриједности, књиговодствени износ средства (јединице која генерише готовину) повећава се до ревидованог процијењеног надокнадивог износа тог средства, при чему већа књиговодствена вриједност не премашује књиговодствену вриједност која би била утврђена да у претходним годинама није било признатих губитака на том средству (јединице која генерише готовину) услед умањења вриједности. Поништење губитка од умањења вриједности одмах се признаје као приход.

На дан 30. јуна 2023. године, на основу процјене менаџмента Групе, не постоје индикације да је вриједност сталне имовине обезвријеђена.

3.12. Финансијски инструменти

Класификација финансијских инструмената врши се на основу процјене њиховог садржаја при првом признавању на:

- 1) финансијску имовину,
- 2) финансијске обавезе, или
- 3) власничке инструменте.

Финансијска имовина

Финансијска имовина се признаје када Група постане једна од страна у уговорним одредбама инструмента. Почетно признавање финансијске имовине врши се према њеној фер вриједности. Трошкови трансакције директно приписиви стицању, се укључују у почетно процјењивање целокупне финансијске имовине, осим у случају када се ради о финансијској имовини која се вреднује по фер вриједности кроз биланс успјеха. Изузетно од наведеног, почетно признавање потраживања од купаца која немају значајну финансијску компоненту, се врши према њиховој трансакционој цијени.

Након почетног признавања, финансијска имовина се мјери по:

- 1) амортизованом трошку,
- 2) фер вриједности кроз остали укупни резултат, и
- 3) фер вриједности кроз биланс успјеха.

Финансијска имовина се мјери по амортизованом трошку уколико се држи унутар пословног модела чији је циљ држање финансијске имовине како би се наплатили уговорени новчани токови и уколико, у уговореним условима финансијске имовине на одређени датум настају новчани токови који су само плаћање главнице и камате на преостали дио дуга, осим ако се иницијално неопозиво признаје по фер вриједности кроз биланс успјеха (ако то доводи до значајног смањења/елиминације рачуноводствене неусклађености).

Финансијска имовина се мјери по амортизованом трошку, примјеном методе ефективне каматне стопе.

Ефективна каматна стопа израчунава се на основу процјене токова готовине, не укључујући очекиване кредитне губитке. Једном обрачуната приликом иницијалног признавања, ефективна каматна стопа се користи приликом наредних обрачуна прихода од камата (заснована на бруто књиговодственој вриједности или амортизованом трошку, а у зависности од нивоа умањења имовине). Приход од камате се признаје примјеном ефективне каматне стопе, осим у случају краткорочних потраживања, гдје би признавање прихода било нематеријално. Вриједност финансијске имовине се умањује путем исправке вриједности.

Приликом обрачуна исправке вриједности Група примјењује модел очекиваног кредитног губитка тако што разматра вјероватноћу настанка неизвршења обавезе друге уговорне стране током очекиваног уговореног рока трајања финансијске имовине. Група врши анализу потраживања груписаних на бази различитих карактеристика купаца и трендова историјских губитака.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године**3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)****3.12. Финансијски инструменти (Наставак)***Финансијска имовина (Наставак)*

Финансијска имовина која се мјери по фер вриједности кроз остали укупни резултат уколико се држи унутар пословног модела чији је циљ постигнут наплатом уговорних новчаних токова и продајом финансијске имовине и уколико, у уговореним условима финансијске имовине на одређени датум настају новчани токови који су само плаћање главнице и камате на преостали дио дуга, осим ако се иницијално неопозиво признаје по фер вриједности кроз биланс успеха (ако то доводи до значајног смањења/елиминације рачуноводствене неусклађености).

При почетном признавању субјект може неопозиво одлучити да у осталом укупном резултату презентује накнадне промјене фер вриједности улагања у власнички инструмент, а да притом није ријеч о улагању које се држи ради трговања нити о неподвижним износима које је купац признао у оквиру пословних комбинација, на које се примјењује МСФИ 3.

Та одлука доноси се за сваки појединачни инструмент (односно акцију). Износи признати у осталом укупном резултату не смију се накнадно преносити у рачун добити и губитка. Међутим, субјект може преносити кумулативну добит или губитак унутар власничког капитала. Дивиденде на таква улагања признају се у рачуну добити и губитка у складу са МСФИ 9, осим ако је јасно да дивиденда представља поврат дијела трошкова улагања.

Финансијска имовина престаје да се признаје када је измирена, поништена, истекла, отписана или пренесена. Преноси се признају као престанак признавања уколико су сви битни ризици и користи пренесени, уколико нису пренесени, имовина наставља да се признаје.

Уколико ризици и користи нису пренесени или задржани, имовина се не признаје уколико контрола над имовином није пренесена.

Накнадно реализовани или наплаћени финансијски пласмани, дати аванси и потраживања признају се као приход текућег обрачунског периода.

Финансијска имовина се мјери по фер вриједности кроз биланс успеха само ако финансијска имовина није мјерена по амортизованом трошку или по фер вриједности кроз остали укупни резултат.

Финансијске обавезе

Финансијске обавезе обухватају дугорочне обавезе (дугорочне кредите), краткорочне обавезе из пословања и остале обавезе. Финансијске обавезе се признају када Група постане једна од страна у уговорним одредбама инструмента. Почетно признавање финансијских обавеза врши се према њиховој фер вриједности.

Трошкови трансакције се укључују у почетно процјењивање свих финансијских обавеза, осим у случају када се ради о финансијским обавезама које се вреднују по фер вриједности кроз биланс успеха.

Финансијске обавезе се накнадно исказују по амортизованој вриједности примјеном ефективне каматне стопе, осим финансијских обавеза које се вреднују по фер вриједности кроз биланс успеха по почетном признавању, неподвижних накнада које је признао стицалац у пословној комбинацији или финансијске обавезе које се држе ради трговања.

Камата на финансијске обавезе је евидентирана са интересом обрачунатим кориштењем метода ефективне каматне стопе за посматрани период, и она се односи и представљена је са осталим текућим обавезама. Финансијска обавеза престаје да се признаје када Група испуни обавезу или када је обавеза плаћања, предвиђена уговором, укинута или истекла.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.13. Залихе

Залихе се евидентирају по набавној вриједности или нето продајној вриједности, у зависности од тога која је вриједност нижа. Нето продајна вриједност је цијена по којој залихе могу бити продате у нормалним условима пословања након умањења цијене за трошкове продаје. Вриједност залиха укључује вриједност по фактури добављача, транспортне и зависне трошкове. Алат и инвентар се отписују 100% приликом издавања у употребу. Вриједност залиха се утврђује на основу метода просјечне набавне цијене.

Залихе материјала за везане услуге се највећим дијелом односе на хардвере набављене за продају купцима у оквиру посебних продајних пакета.

Терећењем осталих расхода врши се исправка вриједности залиха у случајевима када се оцијени да је потребно свести вриједност залиха на њихову нето продајну вриједност. За оштећене залихе и залихе које по квалитету не одговарају стандардима врши се одговарајућа исправка вриједности, или се у цјелости отписују.

3.14. Резервисања

Резервисања се признају и врше када Група има законску или уговорену обавезу као резултат прошлих догађаја и када је вјероватно да ће одлив ресурса који стварају економске добити бити потребан да се измири обавеза и када се може поуздано процијенити износ обавезе.

Резервисања се састоје од резервисања за судске спорове који се воде против Групе, одређени дисконтовањем будућих новчаних токова који одражавају тренутно стање на тржишту и специфичних ризика који се односе на дату обавезу.

3.15. Бенефиције за запослене

а) Порези и доприноси за обезбјеђење социјалне сигурности запослених

У складу са домаћим прописима и усвојеном рачуноводственом политиком, Група је обавезна да уплаћује доприносе разним државним фондовима за социјалну заштиту. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених и на терет послодавца у износима који се обрачунавају примјеном специфичних, законом прописаних стопа. Група има законску обавезу да изврши обуставу обрачунатих доприноса из бруто зарада запослених и да за њихов рачун изврши пренос обустављених средстава у корист одговарајућих државних фондова. Доприноси на терет запослених и на терет послодавца евидентирају се на терет трошкова у периоду на који се односе.

б) Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда

Група је обавезна да запосленима, при одласку у пензију исплати отпремнине у висини три посљедње мјесечне нето плате остварене од стране запосленог. Поред тога, Група је у обавези да исплаћује и јубиларне награде у висини између пола и једне и по просјечне мјесечне плате Групе.

На основу МРС 19 "Накнаде запосленима" захтијева се обрачун и укалкуисавање садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде.

в) Обавезе по основу бонуса запосленима (варијабилни дио плате)

На основу одлуке Генералног директора Друштва, утврђује се основица и начин обрачуна бонуса запосленима, као варијабилни дио плате. Бонус се остварује на основу реализованог учинка, праћеног на кварталном или годишњем нивоу, и евидентира се као трошак личних примања и резервисање по наведеном основу у тренутку процјене да ће запослени остварити право на наведени бонус.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године**3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)****3.16. Извјештавање у сегменту**

Група примјењује МСФИ 8 “Оперативни сегменти” који захтијева идентификовање оперативних сегмената на бази интерних извјештаја о компонентама Групе који се редовно прегледају од стране руководиоца надлежних за доношење кључних одлука, а у циљу алокације адекватних ресурса наведеним сегментима, као и анализе њихових резултата. Информације о сегментима су анализирани на бази врста услуга које пружају оперативни дијелови Групе (*Напомена 41*).

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ

Презентација консолидованих финансијских извјештаја захтијева од менаџмента кориштење најбољих могућих процјена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вриједности средстава и обавеза и објелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања консолидованих финансијских извјештаја, као и прихода и расхода у току извјештајног периода. Ове процјене и претпоставке су засноване на историјским и осталим информацијама расположивим на дан састављања консолидованих финансијских извјештаја. Будући стварни резултати могу да се разликују од процијењених износа.

Основне претпоставке које се односе на будуће догађаје и остале значајне изворе неизвјесности при давању процјене на дан извјештаја о финансијском положају, које носе ризик са могућим исходом у материјално значајним корекцијама садашње вриједности средстава и обавеза у наредној финансијској години, представљене су у даљем тексту:

Процијењени корисни вијек некретнина, опреме и нематеријалне имовине

Одређивање корисног вијека некретнина, опреме и нематеријалних улагања је засновано на историјском искуству са сличним средствима, као и предвиђеним технолошким напретком и промјенама економских и индустријских фактора. Стопа амортизације која се примјењује на неко средство преиспитује се најмање на крају сваке пословне године и, ако постоје значајне промјене у очекиваној динамици трошења будућих економских користи које су садржане у средству, стопа амортизације се мијења како би се одразила промијењена динамика. Таква промјена се евидентира као промјена рачуноводствене процјене у складу са МРС/МСФИ. Менаџмент доставља, сваку промјену стопа амортизације за групу средстава Управном одбору на усвајање.

Усљед значајности сталних средстава у укупној активи Групе, утицај сваке промјене у наведеним претпоставкама може бити материјално значајан на финансијски положај Групе, као и на резултате њеног пословања. На примјер, уколико би Група скратила, односно продужила просјечан корисни вијек сталне имовине за 10%, то би у периоду од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године резултовало у додатном, односно мањем трошку амортизације за 7,246,626 Конвертибилних марака (упоредни податак у 2022. години: 7,202,927 Конвертибилних марака).

Исправка вриједности потраживања

Приликом обрачуна исправке вриједности Група примјењује модел очекиваног кредитног губитка тако што разматра вјероватноћу настанка неизвршења обавезе друге уговорне стране током очекиваног уговореног рока трајања финансијске имовине. Група врши анализу потраживања груписаних на бази различитих карактеристика купаца и трендова историјских губитака (*Напомене 20, 21 и 22*).

Резервисања

Генерално, резервисања су у значајној мјери подложна процјенама. Група процјењује вјероватноћу да се нежељени случајеви могу догодити као резултат прошлих догађаја, и уколико је вјероватноћа већа од 50%, Група врши резервисање износа који је потребан да се измири обавеза. Иако Група поштује начело опрезности приликом процјене, с обзиром да постоји велика доза неизвјесности, у одређеним случајевима стварни резултати могу одступати од ових процјена (*Напомена 32*).

**НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године**
4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ (Наставак)
Приходи и расходи по основу међународног саобраћаја

Приходи (расходи) и потраживања (обавезе) који су произашли из потписаних споразума са ино операторима су приказани у приложеним консолидованим финансијским извјештајима, и односе се на приходе и расходе од међународних долазних, односно одлазних позива остварених са земљама са којима је Група успоставила директан обрачун међународног телефонског саобраћаја. Дио остварених прихода, односно расхода по наведеном основу, евидентиран је на основу процјене извршене у складу са интерним обрачунима оствареног саобраћаја (*Напомене 24 и 34*). Менаџмент сматра да су интерни обрачуни оствареног саобраћаја адекватни, и да одражавају стварно остварени међународни саобраћај у одговарајућем периоду.

Правична (фер) вриједност

Пословна политика Групе је да објелодани информације о правичној вриједности активне и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вриједност значајно разликује од књиговодствене вриједности.

У Републици Српској и Босни и Херцеговини не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активне и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вриједност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Уколико као доказ за фер вриједност није расположива котирана цијена на активном тржишту за исту имовину или обавезу користи се вриједност заснована на техникама процјене које користе податке са доступних тржишта.

5. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ И УСЛУГА

	У Конвертибилним маркама	
	Период која се завршава	
	30. јуна	
	2023.	2022.
Приходи од продаје у земљи:		
Приходи од услуга фиксне мреже	28,112,246	28,732,472
Приходи од услуга мобилне мреже	99,460,153	96,382,355
Приходи од интегрисаних услуга	65,875,611	59,236,115
Приходи од услуга приступа интернету	17,078,933	16,899,906
Приходи од продаје везаних услуга	14,574,026	16,481,861
Приходи од продаје робе	1,274,942	2,335,218
Приходи од ICT и осталих услуга	2,034,364	3,783,922
Укупно приходи од продаје у земљи	228,410,275	223,851,849
Приходи од продаје у иностранству:		
Приходи од услуга међународног обрачуна	16,144,465	16,421,750
Приходи од продаје лиценци, робе, ICT и осталих услуга	5,319,775	2,945,907
Укупно приходи од продаје у иностранству	21,464,240	19,367,657
Укупно приходи од продаје робе и услуга	249,874,515	243,219,506

Приходи од продаје у иностранству највећим дијелом се односе на приходе остварене у Републици Србији.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године
6. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У Конвертибилним маркама Период која се завршава 30. јуна	
	2023.	2022.
Приходи од закупнина	1,426,637	1,558,365
Приходи од укидања разграниченог прихода (донације) - (Напомена 30)	6,183	4,122
Остали приходи	14,729,830	12,125,342
	16,162,650	13,687,829

Остали приходи највећим дијелом се односе на приходе од активирања интерних учинака по основу трошкова запослених који раде на изградњи мреже, као и на капиталним инвестиционим пројектима у укупном износу од 12,802,268 Конвертибилних марака.

7. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, РОБЕ И ВЕЗАНИХ УСЛУГА

	У Конвертибилним маркама Период која се завршава 30. јуна	
	2023.	2022.
Материјал за везане услуге	15,036,927	19,156,960
Набавна вриједност продате робе	1,792,644	2,811,147
Електрична енергија	4,430,537	3,768,956
Гориво и мазиво	879,961	953,481
Остали трошкови материјала	1,005,828	1,292,807
	23,145,897	27,983,351

Трошкови материјала за везане услуге се односе на трошкове продатих хардвера у оквиру посебних продајних пакета.

8. ТРОШКОВИ ЗАПОСЛЕНИХ

	У Конвертибилним маркама Период која се завршава 30. јуна	
	2023.	2022.
Бруто зараде	41,647,497	37,268,199
Накнаде члановима Управног одбора и Одбора за ревизију	203,752	194,665
Отпремнине	441,770	57,884
Остала лична примања	7,003,769	6,015,272
	49,296,788	43,536,020

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године
9. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА
У Конвертибилним маркама
Период која се завршава
30. јуна

	2023.	2022.
Трошкови међународног обрачуна	13,939,183	13,768,727
Трошкови одржавања	9,576,932	10,823,371
Трошкови закупа земљишта и пословних простора	490,414	447,896
Трошкови рекламе и пропаганде	8,242,664	8,103,185
Накнада за емитовање садржаја	5,987,695	7,295,142
Остале производне услуге	11,442,467	11,369,930
	49,679,355	51,808,251

10. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ
У Конвертибилним маркама
Период која се завршава
30. јуна

	2023.	2022.
Индириктни порези који не зависе од пословног резултата	2,660,126	2,203,776
Накнаде Регулаторној агенцији за комуникације	5,841,162	5,495,860
Губици од расходовања некретнина, опреме и нематеријалних улагања	41,437	193,122
Мањкови	-	545
Трошкови резервисања	376,062	-
Остали расходи	6,997,276	5,603,717
	15,916,063	13,497,020

Остали расходи се највећим дијелом односе на остале непроизводне услуге, трошкове административних такси и накнада за рад студентских и омладинских задруга.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године
11. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ

	У Конвертибилним маркама	
	Период која се завршава 30. јуна	
	2023.	2022.
Приходи од камата		
- камате на депозите	9,867	19,080
- остале камате	240,247	305,763
	250,114	324,843
Позитивне курсне разлике	738,036	467,394
	738,036	467,394
Укупно финансијски приходи	988,150	792,237
Расходи камата		
- по основу кредитних уговора	(7,179,498)	(2,661,936)
- по основу обавеза за имовину узету у закуп	(544,909)	(589,944)
- остале камате	(342,115)	(42,336)
	(8,066,522)	(3,294,216)
Негативне курсне разлике	(944,947)	(720,076)
Укупно финансијски расходи	(9,011,469)	(4,014,292)
Нето финансијски расходи	(8,023,319)	(3,222,055)

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године
12. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА И GOODWILL

 У Конвертибилним маркама
 30. јун 2023. и 31. децембар 2022. године

	<i>Goodwill</i>	Односи са купцима	База посредника	Жиг	Лиценце за кориштење радиофреквенцијског спектра	Остале лиценце	Остала нематеријална улагања	Нематеријална улагања у припреми	Укупно нематеријална улагања
Набавна вриједност									
Стање, 1. јануар 2022. године	75,337,337	85,117,279	7,662,942	4,091,596	157,188,477	12,812,520	215,100,592	22,580,267	579,891,010
Повећања	-	-	-	-	-	436,831	23,231,128	2,727,210	26,395,169
Пренос (са) / на	-	-	-	-	-	786,580	16,271,136	(17,057,716)	-
Отуђења и расходовања	-	-	-	-	-	(1,151,630)	(14,182,288)	-	(15,333,918)
Пренос на трошкове стицања уговора	-	-	-	-	-	-	-	(62,598)	(62,598)
Пренос са / (на) некретнина и опреме	-	-	-	-	-	-	-	(1,430,349)	(1,430,349)
Остале промјене	-	-	-	-	-	43,281	55,000	-	98,281
Стање, 31. децембар 2022. године	75,337,337	85,117,279	7,662,942	4,091,596	157,188,477	12,927,582	240,475,568	6,756,814	589,557,595
Стање, 1. јануар 2023. године	75,337,337	85,117,279	7,662,942	4,091,596	157,188,477	12,927,582	240,475,568	6,756,814	589,557,595
Повећања	-	-	-	-	-	21,217	24,095,451	11,642,207	35,758,875
Пренос (са) / на	-	-	-	-	-	108,490	11,363,048	(11,417,121)	54,417
Отуђења и расходовања	-	-	-	-	-	-	(8,393,358)	-	(8,393,358)
Пренос на трошкове стицања уговора	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Пренос са / (на) некретнина и опреме	-	-	-	-	-	-	1,221,559	120,442	1,342,001
Остале промјене	-	-	-	-	-	300,403	-	-	300,403
Стање, 30. јун 2023. године	75,337,337	85,117,279	7,662,942	4,091,596	157,188,477	13,357,692	268,762,268	7,102,342	618,619,933
Акумулирана исправка вриједности									
Стање, 1. јануар 2022. године	-	10,855,676	3,665,307	954,706	134,145,382	11,192,876	120,747,799	-	281,561,746
Амортизација	-	3,926,575	1,999,262	409,160	1,870,543	586,666	39,349,148	-	48,141,354
Отуђења и расходовања	-	-	-	-	-	(1,151,631)	(14,133,781)	-	(15,285,412)
Стање, 31. децембар 2022. године	-	14,782,251	5,664,569	1,363,866	136,015,925	10,627,911	145,963,166	-	314,417,688
Стање, 1. јануар 2023. године	-	14,782,251	5,664,569	1,363,866	136,015,925	10,627,911	145,963,166	-	314,417,688
Амортизација	-	1,963,287	999,631	204,580	935,271	428,313	23,401,839	-	27,932,921
Отуђења и расходовања	-	-	-	-	-	-	(6,115,811)	-	(6,115,811)
Пренос са / (на) некретнина и опреме	-	-	-	-	-	-	(173,202)	-	(173,202)
Стање, 30. јун 2023. године	-	16,745,538	6,664,200	1,568,446	136,951,196	11,056,224	163,075,992	-	336,061,596
Садашња вриједност									
30. јун 2023. године	75,337,337	68,371,741	998,742	2,523,150	20,237,281	2,301,468	105,686,276	7,102,342	282,558,337
31. децембар 2022. године	75,337,337	70,335,028	1,998,373	2,727,730	21,172,552	2,299,671	94,512,402	6,756,814	275,139,907

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године

12. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА И GOODWILL (Наставак)

Goodwill представља вишак средстава стицања пословном комбинацијом изнад удјела Мтел а.д. Бања Лука у нето фер вриједности препознатљивих средстава, признатих обавеза и потенцијалних обавеза стицања зависних друштава.

Односи са купцима, који представљају уговорне односе са корисницима, база посредника која се односи на уговоре са различитим посредницима, као и жиг, признати су по процијењеној вриједности након пословних комбинација преузимања зависних друштава.

Лиценце за кориштење радиофреквенцијског спектра подразумевају дозволе за кориштење радиофреквенцијског спектра за пружање услуга путем мобилних приступних система. Дозволе се издају од стране Регулаторне агенције за комуникације Босне и Херцеговине („РАК“) и омогућавају пружање GSM/UMTS/LTE услуга на подручју Босне и Херцеговине.

Остала нематеријална улагања највећим дијелом се односе на софтвере у нето вриједности од 33,783,069 Конвертибилних марака и право на дистрибуцију ТВ садржаја у нето вриједности од 70,590,882 Конвертибилне марке.

У току извјештајног периода, Група је у оквиру нематеријалних улагања извршила активирање интерних учинака у укупном износу од 1,949,254 Конвертибилне марке.

Нематеријална улагања у припреми највећим дијелом се односе на софтвере у припреми.

**НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године**
13. НЕКРЕТНИНЕ И ОПРЕМА

 У Конвертибилним маркама
30. јун 2023. и 31. децембар 2022. године

	Земљиште	Некретнине и инфраструктура	Улагања у туђа стална средства	Опрема	Основна средства у припреми	Укупно основна средства
Набавна вриједност						
Стање, 1. јануар 2022. године	1,778,056	933,951,451	4,021,305	720,672,104	85,119,203	1,745,542,119
Повећања	880	9,635,905	127,352	13,126,746	92,066,569	114,957,452
Пренос (са) / на	-	21,661,200	468,433	55,143,460	(77,273,093)	-
Пренос са нематеријалних улагања	-	-	-	-	1,430,349	1,430,349
Пренос на трошкове стицања уговора	-	-	-	-	(161,588)	(161,588)
Отуђења и расхоровања	-	(199,554)	(109,467)	(37,791,770)	(3,765,917)	(41,866,708)
Демонтажа	-	-	-	(528,039)	(160,019)	(688,058)
Рекласификација на средства намијењена продаји	-	(60,916)	-	(677,382)	(87,653)	(825,951)
Остале промјене	-	215,245	(6,000)	(209,245)	-	-
Стање, 31. децембар 2022. године	1,778,936	965,203,331	4,501,623	749,735,874	97,167,851	1,818,387,615
Стање, 1. јануар 2023. године	1,778,936	965,203,331	4,501,623	749,735,874	97,167,851	1,818,387,615
Повећања	-	5,541,685	94,241	11,506,816	16,785,138	33,927,880
Пренос (са) / на	685	6,358,870	79,348	22,499,321	(28,938,224)	-
Пренос са/на нематеријална улагања	-	-	272,467	-	(1,614,468)	(1,342,001)
Пренос на трошкове стицања уговора	-	-	-	-	(240,261)	(240,261)
Отуђења и расхоровања	-	-	-	(541,872)	15,259	(526,613)
Демонтажа	-	-	-	(296,481)	(8,381)	(304,862)
Рекласификација на средства намијењена продаји	-	-	-	(164,636)	-	(164,636)
Остале промјене	-	-	-	8,185	1,186,472	1,194,657
Стање, 30. јун 2023. године	1,779,621	977,103,886	4,947,679	782,747,207	84,353,386	1,850,931,779
Акумулирана исправка вриједности						
Стање, 1. јануар 2022. године	-	563,382,530	3,048,225	510,689,043	-	1,077,119,798
Амортизација	-	10,720,051	471,215	55,380,752	-	66,572,018
Отуђења и расхоровања	-	(151,221)	(109,468)	(36,305,978)	-	(36,566,667)
Демонтажа	-	-	-	(688,058)	-	(688,058)
Рекласификација на средства намијењена продаји	-	(24,265)	-	(461,988)	-	(486,253)
Остале промјене	-	215,245	(6,000)	(209,245)	-	-
Стање, 31. децембар 2022. године	-	574,142,340	3,403,972	528,404,526	-	1,105,950,838
Стање, 1. јануар 2023. године	-	574,142,340	3,403,972	528,404,526	-	1,105,950,838
Амортизација	-	5,122,451	285,772	27,300,470	-	32,708,693
Отуђења и расхоровања	-	-	-	(500,069)	-	(500,069)
Демонтажа	-	-	-	(304,862)	-	(304,862)
Рекласификација на средства намијењена продаји	-	-	-	(162,200)	-	(162,200)
Пренос са/на нематеријална улагања	-	-	173,202	-	-	173,202
Остале промјене	-	(3,839)	-	2,815	-	(1,024)
Стање, 30. јун 2023. године	-	579,260,952	3,862,946	554,740,680	-	1,137,864,578
Садашња вриједност						
30. јун 2023. године	1,779,621	397,842,934	1,084,733	228,006,527	84,353,386	713,067,201
31. децембар 2022. године	1,778,936	391,060,991	1,097,651	221,331,348	97,167,851	712,436,777

Основна средства у припреми на дан 30. јуна 2023. године се углавном односе на телекомуникациону опрему, која је набављена, али још није пуштена у функцију. На дан 30. јуна 2023. године не постоје ограничења власништва над некретнинама и опремом Групе. Уговорене, а нереализоване обавезе Групе по основу улагања у некретнине и опрему на дан 30. јуна 2023. године износе укупно 51,017,657 Конвертибилних марака (31. децембар 2022. године: 58,064,882 Конвертибилне марке).

У току извјештајног периода, Група је у оквиру некретнина и опреме извршила активирање интерних учинака у укупном износу од 10,853,013 Конвертибилних марака.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године
14. ИМОВИНА УЗЕТА У ЗАКУП

	У Конвертибилним маркама		
	Земљиште и објекти	Возила и опрема	Укупно
Стање, 1. јануар 2022. године	49,073,728	260,449	49,334,177
Нове набавке	7,230,722	515,726	7,746,448
Амортизација	(14,072,886)	(260,440)	(14,333,326)
Модификација периода закупа	(1,636,880)	(821)	(1,637,701)
Пренос са/на	(102,042)	102,042	-
Стање, 31. децембар 2022. године	40,492,642	616,956	41,109,598
Стање, 1. јануар 2023. године	40,492,642	616,956	41,109,598
Нове набавке	6,163,451	113,519	6,276,970
Амортизација	(6,803,625)	(203,516)	(7,007,141)
Модификација периода закупа	4,486,475	(15,398)	4,471,077
Пренос са/на	(633,617)	633,617	-
Стање, 30. јун 2023. године	43,705,326	1,145,178	44,850,504

Група у оквиру својих редовних пословних активности узима у закуп различите предмете закупа од којих су најзначајнији: пословни простори за продајна мјеста, земљиште и објекти за смјештај телекомуникационе опреме. Приликом одмјеравања обавеза по основу закупа, Група је узела у обзир и потенцијалну изложеност по основу промјенивих плаћања по основу закупа, опција продужења, односно раскидања закупа, гаранција остатка вриједности и закупа који још нису почели, али се закуп обавезао на њих. Већина уговора о закупу је уговорена са фиксном накнадом за закуп. Група нема значајних уговора о закупу који имају посебна ограничења или уговорене обавезе.

15. УЛАГАЊА У ПРИДРУЖЕНА ДРУШТВА

Удио	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2023.	31. децембар 2022.
а) Улагања у МТЕЛ д.о.о. Подгорица (Црна Гора):	49%	
- Набавна вриједност улагања у МТЕЛ д.о.о. Подгорица	143,565,421	143,565,421
- Свођење набавне вриједности улагања по основу признавања дијела добитака/(губитака) методом удјела	57,558,923	44,800,037
<i>Улагање у МТЕЛ д.о.о. Подгорица, нето</i>	201,124,344	188,365,458
б) Улагања у МТЕЛ Global д.о.о. Београд (Србија):	41%	
- Набавна вриједност улагања у МТЕЛ Global д.о.о. Београд	40,045,288	40,045,288
- Свођење набавне вриједности улагања по основу признавања дијела добитака/(губитака) методом удјела	(24,745,223)	(21,913,452)
<i>Улагање у МТЕЛ Global д.о.о. Београд, нето</i>	15,300,065	18,131,836
Укупно улагања у придружена друштва	216,424,409	206,497,294

Улагања у придружена друштва у укупном износу од 183,610,709 Конвертибилних марака односе се на набавну вриједност улагања у друштва МТЕЛ д.о.о. Подгорица и МТЕЛ Global д.о.о. Београд. На дан 30. јуна 2023. године, Група има 49% удјела у друштву МТЕЛ д.о.о. Подгорица, Црна Гора, и 41% удјела у друштву МТЕЛ Global д.о.о. Београд, Република Србија, који се баве пружањем телекомуникационих услуга.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године
15. УЛАГАЊА У ПРИДРУЖЕНА ДРУШТВА (Наставак)

Укупан улог у МТЕЛ д.о.о. Подгорица, након првобитно уговореног износа на име куповине 49% удјела извршене 1. фебруара 2010. године, накнадних докапитализација, као и осталих трошкова који су у директној вези са наведеном трансакцијом, те уносом неновчаног и новчаног улога, износи 143,565,421 Конвертибилну марку.

Укупан улог у *MTEL Global* д.о.о. Београд, Србија, након неновчаног улога у виду права на 100% удјела у друштву *Mtel Austria GmbH*, чиме је Друштво постало власник 41% удјела, и докапитализације, укупно износи 40,045,288 Конвертибилних марака.

Улагања у придружена друштва МТЕЛ д.о.о. Подгорица и МТЕЛ Global д.о.о. Београд рачуноводствено се обухватају примјеном методе удјела. Учешће Групе у добитку придруженог друштва МТЕЛ д.о.о. Подгорица за период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године, износи 12,758,885 Конвертибилних марака, док учешће Групе у губитку придруженог друштва МТЕЛ Global д.о.о. Београд износи 2,829,688 Конвертибилних марака.

Кретање на улозима у придруженим друштвима МТЕЛ д.о.о. Подгорица и МТЕЛ Global д.о.о. Београд је било сљедеће:

	У Конвертибилним маркама	
	Период који се завршава 30. јуна 2023.	Година која се завршава 31. децембра 2022.
<i>Стање, 01. јануар</i>	206,497,294	201,518,849
Улагање у МТЕЛ Global д.о.о. Београд	-	4,107,243
Учешће у (губитку)/добитку придружених друштава који се обрачунава коришћењем методе удјела (<i>Напомена 3.1.г</i>)	9,927,115	871,202
<i>Стање, крај периода/године</i>	216,424,409	206,497,294

16. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА И КРЕДИТИ

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2023.	31. децембар 2022.
Дугорочни кредити запосленима	66,771	66,771
<i>Минус: Дио дугорочних кредита који доспијева до једне године (Напомена 23)</i>	(66,771)	(66,771)
	-	-
Остали дугорочни кредити	180,171	197,330
<i>Минус: Дио дугорочних кредита који доспијева до једне године (Напомена 23)</i>	(34,318)	(34,318)
	145,853	163,012
Остали дугорочни депозити	1,176,024	176,024
Остали дугорочни пласмани	2,545	4,329
	1,178,569	180,353
Укупно дугорочна потраживања и кредити	1,324,422	343,365
<i>Минус: Акумулирани импаратетни губитак:</i>		
- исправка вриједности осталих дугорочних кредита	(9,851)	(11,791)
- исправка вриједности дугорочних пласмана	(12,521)	(14,937)
	(22,372)	(26,728)
	1,302,050	316,637

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године
17. ОСТАЛА УЛАГАЊА

	Удио	У Конвертибилним маркама	
		30. јун 2023.	31. децембра 2022.
- Дугорочне обвезнице Републике Српске		1,647	1,647
- Центар за међународно право и међународну пословну сарадњу д.о.о. Бања Лука	22.97%	400	400
		2,047	2,047

Финансијска имовина која се мјери по амортизованом трошку се односи на обвезнице Републике Српске емитоване од стране Министарства финансија Републике Српске, а по основу плаћања дуга који буџетски корисници имају према Друштву. Обвезнице су издате са роком доспијећа од 15 година, почевши од 31. децембра 2007. године, уз грасе период од 5 година са каматном стопом од 1.5% годишње, и вредноване су по амортизованој вриједности кориштењем ефективне каматне стопе.

18. ДУГОРОЧНА СРЕДСТВА ПО ОСНОВУ СТИЦАЊА УГОВОРА С КУПЦИМА

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2023.	31. децембар 2022.
<i>Набавна вриједност</i>		
Стање, 1. јануар	18,787,553	13,320,414
Уговори стечени у извјештајном периоду	4,755,187	9,838,839
Престанак признавања по основу истека/раскида уговора	(4,114,748)	(4,371,699)
Стање, крај периода/године	19,427,992	18,787,554
<i>Акумулирана исправка вриједности</i>		
Стање, 1. јануар	8,890,891	5,115,902
Амортизација	4,817,500	8,145,622
Престанак признавања по основу истека/раскида уговора	(4,114,670)	(4,370,632)
Стање, крај периода/године	9,593,721	8,890,892
Садашња вриједност	9,834,271	9,896,662

19. ЗАЛИХЕ

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2023.	31. децембар 2022.
Материјал	4,307,435	4,069,404
Роба	248,096	179,099
Материјал за везане услуге	6,665,168	7,269,953
Дати аванси за залихе	1,313,801	1,322,533
	12,534,500	12,840,989

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године
20. КУПЦИ

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2023.	31. децембар 2022.
<i>Купци:</i>		
- повезана правна лица (<i>Напомена 37 (а)</i>)	25,178,888	23,066,587
- у земљи	143,535,284	137,016,516
- у иностранству	1,147,949	1,212,664
Бруто потраживања	169,862,121	161,295,767
<i>Минус: Исправка вриједности потраживања за очекиване кредитне губитке</i>	(69,726,657)	(68,298,181)
	100,135,464	92,997,586

Укупна бруто потраживања од купаца на дан 30. јуна 2023. године износе 169,862,121 Конвертибилну марку. Група је примјенила поједностављени приступ у признавању губитака за цјелокупни период трајања за потраживања од купаца и остала потраживања која не садрже значајну компоненту финансирања, груписањем различитих карактеристика купаца и трендова историјских губитака.

Укупна исправка вриједности потраживања на дан 30. јуна 2023. године износи 69,726,657 Конвертибилних марака и представља 41.05% укупне бруто вриједности потраживања од купаца. Промјене на рачунима исправки вриједности потраживања су приказане у *Напомени 22* уз консолидоване финансијске извјештаје.

21. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2023.	31. децембар 2022.
Остала потраживања	3,563,276	2,047,366
	3,563,276	2,047,366
<i>Минус: Исправка вриједности других потраживања</i>	(622,663)	(549,518)
	2,940,613	1,497,848

22. ОБЕЗВРЈЕЋЕЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

	У Конвертибилним маркама		
	Период 1. јануар - 30. јун 2023. и пословна 2022. година		
	Купци (<i>Напомена 20</i>)	Друга потраживања (<i>Напомена 21</i>)	Укупно
Стање, 1. јануар 2022. године	67,792,036	570,294	68,362,330
Исправке у току периода на терет резултата	2,712,308	3,389	2,715,697
Отпис потраживања	(2,123,172)	-	(2,123,172)
Остало	(82,991)	(24,165)	(107,156)
Стање, 31. децембар 2022. године	68,298,181	549,518	68,847,699
Стање, 01. јануар 2023. године	68,298,181	549,518	68,847,699
Исправке у току периода на терет резултата	1,431,796	73,857	1,505,653
Исправке у току периода у корист резултата	(1,826)	-	(1,826)
Отпис потраживања	(1,501)	-	(1,501)
Остало	7	(712)	(705)
Стање, 30. јун 2023. године	69,726,657	622,663	70,349,320

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године
23. ДЕПОЗИТИ И ПОТРАЖИВАЊА ЗА КРЕДИТЕ

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2023.	31. децембар 2022.
Краткорочно орочени депозити	85,288	85,284
Кредити запосленима који доспијевају до једне године (Напомена 16)	66,771	66,771
Остали кредити који доспијевају до једне године (Напомена 16)	34,318	34,318
	186,377	186,373

24. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2023.	31. децембар 2022.
Обрачуната потраживања	5,713,432	5,534,784
Уговорна имовина	4,321,362	7,142,610
Унапријед плаћени трошкови	5,647,319	3,240,602
Обрачунате авансне фактуре за потребе обрачуна ПДВ-а	2,992,487	3,396,953
	18,674,600	19,314,949

Обрачуната потраживања се највећим дијелом, у износу од 4,677,410 Конвертибилних марака, односе на процјену међународног саобраћаја и *roaming*-а, која је извршена у складу са интерним обрачунима оствареног саобраћаја, односно обрачуном добијеним од клириншке куће.

Уговорна имовина представља право Групе на накнаду у замјену за робу или услуге које је Група пренијела купцу када је то право условљено другим факторима, осим протока времена (нпр. испорука других елемената уговора). Група признаје уговорну имовину углавном из уговора у којима се уређај испоручује у одређеном тренутку у пакету са услугама које се пружају током времена.

25. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2023.	31. децембар 2022.
Жиро рачуни	21,281,588	22,294,805
Девизни рачуни	1,851,882	2,158,979
Благајне	50,168	40,249
Готовински еквиваленти	100,000	100,000
	23,283,638	24,594,033

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године
26. КАПИТАЛ
Акцијски капитал

Структура акцијског капитала Друштва (по Књизи акционара коју води Централни регистар хартија од вриједности Републике Српске а.д. Бања Лука) на дан 30. јуна 2023. године и 31. децембра 2022. године је била сљедећа:

	30. јун 2023.		31. децембар 2022.	
	Број акција	% учешће	Број акција	% учешће
Телеком Србија а.д. Београд, Србија	319,428,193	65.01	319,428,193	65.01
Пензијски резервни фонд РС а.д. Бања Лука	41,814,616	8.51	42,300,523	8.61
Фонд за реституцију РС а.д. Бања Лука	24,715,439	5.03	24,715,439	5.03
ДУИФ Кристал инвест а.д. – ОАИФ Future fund	9,361,604	1.91	9,483,360	1.93
Остали акционари	96,063,903	19.55	95,456,240	19.43
	491,383,755	100	491,383,755	100

Основни капитал Друштва у износу од 491,383,755 Конвертибилних марака, у потпуности је уплаћен и подијељен на 491,383,755 обичних (редовних) акција, од којих је свака номиналне вриједности 1 Конвертибилну марку. Све акције су исте класе са истим правима, обичне и гласе на име. Свака акција даје право на један глас.

Акције Друштва котирају на Бањалучкој берзи хартија од вриједности у Републици Српској (активно, али недовољно развијено финансијско тржиште). Тржишна вриједност једне акције са стањем на дан 30. јуна 2023. године износи 1.39 Конвертибилних марака (31. децембар 2022. године: 1.62 Конвертибилне марке). Зарада и дивиденда по акцији је приказана у *Напомени 38* уз консолидоване финансијске извјештаје.

Законске резерве

Законске резерве на дан 30. јуна 2023. године у износу од 49,594,492 Конвертибилне марке представљају издвајања из расподјеле добитка у складу са чланом 231. Закона о привредним друштвима, и то најмање у висини 5% од добитка текуће године умањене за губитак претходне године, све док те резерве, заједно са резервама капитала, не достигну висину од најмање 10% основног капитала или Статутом одређени већи дио основног капитала.

Законске резерве користе се за покриће губитка, а ако прелазе износ од 10% основног капитала, или Статутом одређеног већег дијела основног капитала, могу се користити и за повећање основног капитала.

Остале резерве – резерве по основу инвестиционе обавезе

Остале резерве на дан 30. јуна 2023. године у износу од 97,791,500 Конвертибилних марака цјелокупно се односе на резерве формиране у току 2008. године, и то на основу уплаћене инвестиционе обавезе већинског власника (Телеком Србија а.д. Београд), као купца већинског пакета акција Друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године
26. КРЕДИТИ И ОСТАЛЕ ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2023.	31. децембар 2022.
а) Дугорочни кредити:		
- Новчани кредити	176,171,472	186,564,360
- Кредити за набавке опреме	68,480,313	69,971,950
	244,651,785	256,536,310
б) Остале дугорочне обавезе	2,569,396	6,349,895
Укупно дугорочне обавезе	247,221,181	262,886,205
<i>Минус: Текуће доспијеће дугорочних обавеза:</i>		
- Новчани кредити	(41,283,371)	(31,034,922)
- Кредити за набавке опреме	(32,423,676)	(30,490,274)
- Остале дугорочне обавезе	(884,217)	(4,391,679)
Укупно текуће доспијеће дугорочних обавеза	(74,591,264)	(65,916,875)
	172,629,917	196,969,330

Просјечна каматна стопа на дугорочне кредите за набавку опреме је у висини шестомјесечног EURIBOR-а увећаног за маржу у распону од 0.5% до 1.0% годишње (2022. године: шестомјесечни EURIBOR увећан за маржу у распону од 0.5% до 1.0% годишње). За новчане кредите уговорена је каматна стопа по тренутним тржишним условима.

Остале дугорочне обавезе се највећим дијелом односе на обавезе за дозволу за кориштење радиофреквенцијског спектра за пружање услуга путем мобилних приступних система издату од стране Регулаторне агенције за комуникације Босне и Херцеговине.

Уговорна валута за све кредите, осим кредита одобрених од Владе Краљевине Шпаније, банака и добављача из земље је EUR.

Група измирује све своје обавезе по кредитима у складу са уговореном динамиком, према утврђеним ануитетним плановима. Такође, Група поштује и све остале одредбе из уговора о кредитима и нема кршења било којих одредби уговора који би евентуално захтијевали пријевремену отплату обавеза.

Рочност доспијећа отплата дугорочних кредита:

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2023.	31. децембар 2022.
Текућа доспијећа	74,591,264	65,916,875
Између једне и двије године	64,777,216	66,060,299
Између двије и три године	53,215,175	53,979,324
Између три и четири године	42,293,855	43,748,532
Између четири и пет година	10,984,760	31,689,618
Након пет година	1,358,911	1,491,557
Укупно дугорочни дио кредита	172,629,917	196,969,330
	247,221,181	262,886,205

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године
27. ОБАВЕЗЕ ЗА ПРАВО НА ДИСТРИБУЦИЈУ ТВ САДРЖАЈА

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2023.	31. децембар 2022.
Обавезе за право на дистрибуцију ТВ садржаја	72,601,549	62,978,850
<i>Минус: текуће доспијеће дугорочних обавеза за право на дистрибуцију ТВ садржаја</i>	(35,318,319)	(28,623,700)
	37,283,230	34,355,150
	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2023.	31. децембар 2022.
Текућа доспијећа	35,318,319	28,623,700
Између једне и двије године	27,658,943	18,068,587
Између двије и три године	9,491,587	12,803,036
Између три и четири године	132,700	3,483,527
Између четири и пет година	-	-
Након пет година	-	-
Укупно дугорочни дио обавезе	37,283,230	34,355,150
	72,601,549	62,978,850

28. ОБАВЕЗЕ ЗА ИМОВИНУ УЗЕТУ У ЗАКУП

	У Конвертибилним маркама		
	Земљиште и објекти	Возила и опрема	Укупно
Стање, 1. јануар 2022. године	50,772,303	313,810	51,086,113
Нове набавке	7,230,722	515,726	7,746,448
Трошак камате имовине узете у закуп (<i>Напомена 11</i>)	1,111,914	15,315	1,127,229
Модификација периода закупа	(1,589,324)	1,823	(1,587,501)
Затварање обавезе	(15,092,208)	(274,086)	(15,366,294)
Пренос са/на	(60,619)	60,619	-
Стање, 31. децембар 2022. године	42,372,788	633,207	43,005,995
Стање, 1. јануар 2023. године	42,372,788	633,207	43,005,995
Нове набавке	6,163,451	113,519	6,276,970
Трошак камате имовине узете у закуп (<i>Напомена 11</i>)	521,876	23,033	544,909
Модификација периода закупа	4,446,740	(9,957)	4,436,783
Затварање обавезе	(7,110,509)	(232,022)	(7,342,531)
Пренос са/на	(748,216)	748,216	-
Стање, 30. јун 2023. године	45,646,130	1,275,996	46,922,126
<i>Минус: Дио дугорочних закупа који доспијевају до једне године</i>	(12,948,295)	266,668	(12,681,627)
Стање, 30. јун 2023. године	32,697,835	1,542,664	34,240,499

Група је извршила признавање обавеза за имовину узету у закуп у складу са захтјевима стандарда МСФИ 16 према којем се обавеза мјери по садашњој вриједности свих плаћања у вези са закупом која нису извршена на дан признавања.

За каматну стопу за обавезе за имовину узету у закуп кориштена је стопа коју би Група као закупопримац платила да у сличном року и уз сличне гаранције позајми средства неопходна за набавку имовине сличне вриједности као имовине узете у закуп у сличном економском окружењу.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године
30. РАЗГРАНИЧЕНИ ПРИХОДИ

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2023.	31. децембар 2022.
Примљене донације	18,551	24,734
<i>Минус: Краткорочни дио разграниченог прихода</i>	<i>(12,367)</i>	<i>(12,367)</i>
	6,184	12,367

Кретања на разграниченим приходима у периоду од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. и у пословној 2022. години су била сљедећа:

	У Конвертибилним маркама	
	Период који се завршава 30. јуна 2023.	Година која се завршава 31. децембра 2022.
Стање, 1. јануар	24,734	37,101
Смањење у корист осталих прихода	(6,183)	(12,367)
<i>Стање, крај периода/године</i>	18,551	24,734

31. БЕНЕФИЦИЈЕ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2023.	31. децембар 2022.
Бенефиције за запослене		
- дугорочни дио	5,986,435	6,333,127
- краткорочни дио	815,635	815,635
	6,802,070	7,148,762

Дугорочна резервисања за бенефиције за запослене са стањем на дан 30. јуна 2023. године у износу од 6,802,070 Конвертибилних марака се односе на дугорочна и краткорочна резервисања по основу обрачуна садашње вриједности акумулираних права запослених Групе на отпремнине и јубиларне награде, у складу са МРС 19 “Бенефиције за запослене”.

Трошкови везани за накнаде приликом одласка у пензију и јубиларне награде утврђују се кориштењем метода пројектованих јединица кредитирања, са актуарским одмјеравањем које се врши на дан извјештаја о финансијском положају.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године
31. БЕНЕФИЦИЈЕ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ (Наставак)

У складу са наведеним, Група је ангажовала овлашћеног актуара да у име Групе изврши обрачун садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде на дан 31. децембра 2022. године. Приликом обрачуна наведене садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде овлашћени актуар је користио сљедеће претпоставке: дисконтна стопа 4.78% годишње, пројектовани раст зарада 2.5% годишње, пројектоване године радног стажа за одлазак у пензију 40 година за мушкарце и 35 година за жене, пројектована флукуација запослених на основу података о историјском кретању запослених у претходном периоду, званично објављене стопе морталитета из окружења, као и остали услови неопходни за остваривање права на отпремнину и јубиларну награду. На дан 31. децембра 2022. године дошло је до промјене претпоставки. Ефекти измјене ових претпоставки признати су као актуарски добитак у оквиру осталог укупног резултата.

Број мјесечних зарада за јубиларне награде приказан је у табели:

Број година проведених у Друштву	Број зарада
10	0.5
20	1
30	1.5
40	0.5

С обзиром на то да није било значајне флукуације запослених, као ни промјене осталих актуарских претпоставки, у периоду од шест мјесеци који се завршава на дан 30. јуна 2023. године, Друштво је извршило ажурирање наведеног актуарског обрачуна садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде.

Кретања на дугорочним обавезама за бенефиције за запослене у периоду од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године и пословној 2022. години су била сљедећа:

	У Конвертибилним маркама 30. јун 2023. године и пословна 2022. година
<i>Стање, 01. јануар 2022. године</i>	7,152,533
Резервисања у току периода/године	746,044
Актуарски добици/(губици)	(98,849)
Исплате у току периода/године	(648,846)
Остало	(2,120)
	7,148,762
<i>Минус: Дво дугорочних бенефиција које доспијевају до једне године</i>	(815,635)
<i>Стање, 31. децембар 2022. године</i>	6,333,127
Стање, 01. јануар 2023. године	7,148,762
Исплате у току периода/године	(346,693)
	6,802,069
<i>Минус: Дво дугорочних бенефиција које доспијевају до једне године</i>	(815,634)
<i>Стање, 30. јун 2023. године</i>	5,986,435

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године
32. РЕЗЕРВИСАЊА
У Конвертибилним маркама

	Период који се завршава 30. јуна 2023.	Година која се завршава 31. децембра 2022.
<i>Стање, 1. јануар</i>	5,869,929	5,632,228
Резервисања за судске спорове	376,062	205,834
Приходи од укидања резервисања за судске спорове	-	(48,070)
Укидања резервисања за судске спорове	(348,643)	142,805
Остала резервисања	-	(62,868)
<i>Стање, крај периода/године</i>	5,897,348	5,869,929

33. ДОБАВЉАЧИ
У Конвертибилним маркама

	30. јун 2023.	31. децембар 2022.
<i>Добављачи:</i>		
- повезана правна лица (<i>Напомена 37(а)</i>)	32,668,575	31,720,363
- у земљи	83,466,819	80,229,824
- у иностранству	27,229,765	21,425,434
- за нефактурисане инвестиције и услуге	1,731,995	22,802,472
	145,097,154	156,178,093

Обавезе према добављачима су некаматносне. Просјечан период плаћања обавеза према добављачима у периоду од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године био је 208 дана (31. децембар 2022. године: 195 дана).

Старосна структура обавеза према добављачима на дан 30. јуна 2023. године и 31. децембра 2022. године је сљедећа:

	30. јун 2023.	31. децембар 2022.
0-30 дана	89,898,645	99,377,685
31-60 дана	10,606,587	6,165,805
61-120 дана	7,981,570	13,622,476
121-180 дана	7,093,112	7,977,124
181-270 дана	6,829,732	13,012,590
271-360 дана	22,687,508	16,022,413
	145,097,154	156,178,093

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године
34. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2023.	31. децембар 2022.
Разграничени приходи од продаје <i>prepaid</i> допуна	4,078,773	4,424,407
Обрачунате обавезе по основу међународног саобраћаја	6,908,249	7,758,321
Обрачунате обавезе по основу дистрибуције медијских садржаја	8,029,742	7,064,905
Обрачунате обавезе по основу осталих трошкова периода	14,805,541	15,034,499
Разграничене авансне фактуре за потребе обрачуна ПДВ-а	2,703,753	3,069,662
Остала пасивна временска разграничења	1,089,252	313,193
	37,615,310	37,664,987

Обрачунате обавезе по основу међународног саобраћаја, које на дан 30. јуна 2023. године износе 6,908,249 Конвертибилних марака, у највећем дијелу се односе на процјену попушта по основу роминга који је Група остварила са повезаним правним лицима.

Обрачунате обавезе по основу осталих трошкова периода које на дан 30. јуна 2023. године, износе 14,805,541 Конвертибилна марка, представљају трошкове периода за које постоје довољна сазнања о постојању и настанку истих, али до дана састављања консолидованих финансијских извјештаја, Група није примила коначну фактуру за примљене услуге или добра.

35. ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2023.	31. децембар 2022.
Примљени аванси и пренаплате од купаца	1,360,692	1,557,605
Обавезе за порезе, царине и дажбине на терет трошкова	299,528	307,127
Обавезе за порез на додату вриједност	4,092,764	2,945,027
Обавезе према запосленима	7,821,220	7,977,765
Обавезе за стицање учешћа у капиталу	5,372,626	5,372,626
Друге обавезе	2,549,107	1,994,316
	21,495,937	20,154,466

36. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК
(а) Компоненте пореза на добитак

	У Конвертибилним маркама	
	Период који се завршава 30. јуна	
	2023.	2022.
Текући порески расход периода	3,134,130	3,674,830
Одложени порески приход – повећање/(смањење) одложених пореских средстава	(20,434)	169,381
Одложени порески приход – повећање одложених пореских обавеза	1,582,624	713,699
	4,696,320	4,557,910

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године
36. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК (Наставак)
(б) Усаглашавање пореза на добитак и производа резултата пословања прије опорезивања и прописане пореске стопе

	У Конвертибилним маркама Период који се завршава 30. јуна	
	2023.	2022.
<i>Добитак прије опорезивања</i>	55,933,032	49,149,099
Порез на добитак	4,876,037	4,700,702
<i>Усклађивања расхода/прихода:</i>		
- ефекат неопорезивих прихода	(2,014,431)	(1,343,395)
- ефекат неопорезивих прихода по основу искњижавања имовине и обавеза (<i>Напомена б</i>)		
- ефекат непризнатих трошкова	272,524	317,522
- ефекат привремених разлика	1,562,190	883,080
<i>Порез на добитак</i>	4,696,320	4,557,910
<i>Ефективна пореска стопа за период</i>	8.40%	9.27%

(в) Одложена пореска средства

	У Конвертибилним маркама Период који се завршава 30. јуна		Година која се завршава 31. децембра 2022.
	2023.	2022.	
<i>Стање, 1. јануар</i>	882,406	1,044,982	
Повећање/(смањење) одложених пореских средстава	20,434	(134,094)	
Одложена пореска средства ранијег периода призната у текућем периоду	-	(28,482)	
<i>Стање, крај периода/године</i>	902,840	882,406	

(г) Одложене пореске обавезе

	У Конвертибилним маркама 30. јун		31. децембар 2022.
	2023.	2022.	
<i>Стање, 1. јануар</i>	(14,925,587)	(11,885,182)	
Повећање одложених пореских обавеза у току године	(1,918,904)	(3,732,363)	
Смањење одложених пореза по основу пословне комбинације	336,280	691,958	
<i>Стање, крај периода/године</i>	(16,508,211)	(14,925,587)	

(д) Текућа пореска потраживања

	У Конвертибилним маркама 30. јун		31. децембар 2022.
	2023.	2022.	
Потраживања за преплаћени порез на добитак	733,970	1,120,944	
<i>Стање, крај периода/године</i>	733,970	1,120,944	

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године
37. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ СТРАНАМА

Већински власник Групе је друштво Телеком Србија а.д. Београд, чији је већински власник Република Србија. Сљедећа салда потраживања и обавеза су произашла из трансакција обављених са повезаним странама:

а) ИЗВЈЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОМ ПОЛОЖАЈУ
30. јун 2023.

	Матично друштво	Придružена друштва	У Конвертибилним маркама	
			Друге повезане стране	УКУПНО
Право на дистрибуцију ТВ садржаја	1,939,552	-	26,719,353	28,658,905
Некретнине и опрема	-	-	-	-
Укупно стална средства	1,939,552	-	26,719,353	28,658,905
Потраживања од купаца	14,125,387	7,028,078	4,025,423	25,178,888
Потраживања за камате	-	89,359	-	89,359
Обрачунати, а нефактурисани приходи из међународног саобраћаја	3,703,366	419,125	803	4,123,294
Укупно потраживања	17,828,753	7,536,562	4,026,226	29,391,541
Укупно	19,768,305	7,536,562	30,745,579	58,050,446
Обавезе према добављачима	(26,750,581)	(622,338)	(5,295,655)	(32,668,574)
Обавезе за камате	(3,782)	-	-	(3,782)
Обавезе за дивиденду	(88,866,440)	-	-	(88,866,440)
Обрачунати (процијењени) трошкови	(7,399,304)	(1,735,058)	(648,569)	(9,782,931)
Дугорочни кредити	(285,932)	-	-	(285,932)
Краткорочни кредити	(163,483)	-	-	(163,483)
Обавезе за право на дистрибуцију ТВ садржаја	(23,198,220)	-	(21,458,912)	(44,657,132)
Укупно обавезе	(146,667,742)	(2,357,396)	(27,403,136)	(176,428,274)
Нето потраживања / (обавезе)	(126,899,437)	5,179,166	3,342,443	(118,377,828)

31. децембар 2022.

	Матично друштво	Придružена друштва	У Конвертибилним маркама	
			Друге повезане стране	УКУПНО
Право на дистрибуцију ТВ садржаја	3,383,667	-	3,495,428	6,879,095
Некретнине и опрема	-	-	-	-
Укупно стална средства	3,383,667	-	3,495,428	6,879,095
Потраживања од купаца	13,318,725	6,431,792	3,316,070	23,066,587
Потраживања за камате	-	89,359	-	89,359
Обрачунати, а нефактурисани приходи из међународног саобраћаја	3,489,856	505,982	86	3,995,924
Укупно потраживања	16,808,581	7,027,133	3,316,156	27,151,870
Укупно	20,192,248	7,027,133	6,811,584	34,030,965
Обавезе према добављачима	(27,892,019)	(646,335)	(3,182,009)	(31,720,363)
Обавезе за камате	(2,044)	-	-	(2,044)
Обавезе за дивиденду	(88,866,440)	-	-	(88,866,440)
Обрачунати (процијењени) трошкови	(7,803,394)	(1,752,502)	(335,057)	(9,890,953)
Дугорочни кредити	(164,137)	-	-	(164,137)
Краткорочни кредити	(82,068)	-	-	(82,068)
Обавезе за право на дистрибуцију ТВ садржаја	(28,104,991)	-	(170,744)	(28,275,735)
Укупно обавезе	(152,915,093)	(2,398,837)	(3,687,810)	(159,001,740)
Нето потраживања / (обавезе)	(132,722,845)	4,628,296	3,123,774	(124,970,775)

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године
37. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ СТРАНАМА (Наставак)
(б) ИЗВЈЕШТАЈ О ДОБИТКУ И ГУБИТКУ И ОСТАЛОМ УКУПНОМ РЕЗУЛТАТУ
Период који се завршава 30. јуна 2023. године

	У Конвертибилним маркама			УКУПНО
	Матично друштво	Придružена друштва	Друге повезане стране	
Приходи од продаје робе и услуга	13,742,214	1,536,333	912,256	16,190,803
Остали пословни приходи	-	-	-	-
Укупно приходи	13,742,214	1,536,333	912,256	16,190,803
Трошкови остварени са повезаним правним лицима	(11,155,643)	(945,539)	(467,017)	(12,568,199)
Укупно расходи	(11,155,643)	(945,539)	(467,017)	(12,568,199)
Нето приходи/(расходи)	2,586,571	590,794	445,239	3,622,604

Период који се завршава 30. јуна 2022. године

	У Конвертибилним маркама			УКУПНО
	Матично друштво	Придružена друштва	Друге повезане стране	
Приходи од продаје робе и услуга	12,855,333	1,414,346	863,981	15,133,660
Остали пословни приходи	-	64,551	-	64,551
Укупно приходи	12,855,333	1,478,897	863,981	15,198,211
Трошкови остварени са повезаним правним лицима	(9,616,872)	(890,881)	(1,545,447)	(12,053,200)
Укупно расходи	(9,616,872)	(890,881)	(1,545,447)	(12,053,200)
Нето приходи/(расходи)	3,238,461	588,016	(681,466)	3,145,011

У Конвертибилним маркама
Период који се завршава
30. јуна

	2023	2022
в) Краткорочна примања кључног руководећег особља:		
- Извршни одбор и управа повезаних правних лица	(1,079,469)	(1,067,934)
- Управни одбор	(161,303)	(151,764)
- Одбор за ревизију	(55,242)	(48,817)
- Надзорни одбор	(22,689)	(43,269)
	(1,318,703)	(1,311,784)

Кључно руководеће особље не прима накнаде за додатне дугорочне бенефиције, односно бенефиције по престанку запослења, осим бенефиција објелодањених у *Напомени 3.15*.

Трансакције са повезаним лицима су вредноване под истим или сличним комерцијалним условима као и трансакције са другим правним лицима. На дан састављања ових консолидованих финансијских извјештаја, Група нема очекиваних кредитних губитака по основу којих би се извршила исправка вриједности потраживања од повезаних правних лица.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године
38. ЗАРАДА И ДИВИДЕНДА ПО АКЦИЈИ

	У Конвертибилним маркама	
	Период који се завршава 30. јуна	
	2023.	2022.
Нето добитак обрачунског периода	51,236,712	44,591,190
Просјечан пондерисан број издатих акција	491,383,755	491,383,755
Зарада по акцији (основна и разријеђена)	0.1043	0.0907

Обавезе за преостале неисплаћене дивиденде акционарима на дан 30. јуна 2023. године износе 97,044,196 Конвертибилних марака (31. децембар 2022. године: 109,012,126 Конвертибилних марака).

39. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ
Судски спорови

Група се повремено јавља као тужена страна у споровима које физичка и правна лица воде против Групе. Процијењене потенцијалне обавезе Групе по судским споровима у којима је Група тужена страна на дан 30. јуна 2023. године износе укупно 55,721,198 Конвертибилних марака, не укључујући ефекте потенцијалних затезних камата и трошкова судских спорова.

Најзначајнији спор је онај у којем се као тужилац јавља *Crumb group* д.о.о. Бијељина у износу од 42 милиона Конвертибилних марака. Управа користи правне савјете за горе наведени спор, на основу којих вјерује да је вјероватноћа негативног исхода по Друштво мала, с обзиром на чињеницу да не постоји ваљан правни основ за наведени спор.

Увјерење о неоснованости тужбеног захтјева усмјереног против Друштва, Управа темељи на чињеницама да су у овом случају надлежни органи, у законом предвиђеном поступку, већ утврдили да противправности на страни Друштва није било. Управа, даље, не очекује да ће коначан исход наведеног спора значајно угрозити материјално-финансијско пословање Друштва. На основу наведених чињеница Друштво није евидентирало резервисања по основу датог спора, нити сматра да су даља објелодањивања неопходна. Руководство Друштва процјењује да неће настати материјално значајни губици по основу исхода преосталих судских спорова у току, изнад износа за који је већ извршено резервисање.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године
40. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ
40.1. Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Група задржи способност да настави са својим пословањем у неограниченом периоду у предвидивој будућности, како би очувала оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала, а акционарима обезбиједи дивиденде, док истовремено Група прати капитал на основу коефицијента задужености.

Менаџмент Групе прегледа структуру капитала по потреби. На основу тог прегледа Група уравнотежава структуру капитала преко нових дугорочних инвестиција, као и узимања нових кредита или откупа постојећих. Цјелокупна стратегија Групе за управљање капиталом је непромијењена.

40.1.1. Рацио укупне задужености према капиталу

Показатељи задужености Групе са стањем на крају периода/ године били су слједећи:

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2023.	31. децембар 2022.
Задуженост (а)	247,221,181	262,886,205
Готовина и готовински еквиваленти	(23,293,638)	(24,604,033)
Нето задуженост	223,927,543	238,282,172
Капитал (б)	730,238,889	679,002,177
Рацио укупног дуговања према капиталу	30.66%	35.09%

(а) Задуженост се односи на дугорочне кредитне обавезе, као и текућа доспијећа дугорочних кредитних обавеза.

(б) Капитал укључује акцијски капитал, резерве и нераспоређени добитак.

40.1.2. Значајне рачуноводствене политике у вези са финансијским инструментима

Значајне рачуноводствене политике и усвојена начела, укључујући критеријум за признавање, основе мјерења и основе признавања прихода и расхода за сваку категорију финансијске имовине, финансијских обавеза и капитала, детаљније су објашњене у *Напомени 3* уз консолидоване финансијске извјештаје.

40.2. Категорије финансијских инструмената

Категорије финансијских инструмената на дан 30. јуна 2023. и 31. децембра 2022. године су приказане у наредној табели:

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2023.	31. децембар 2022.
Финансијска имовина чија се фер вриједност мјери по амортизованом трошку	127,850,189	119,594,524
Финансијске обавезе по амортизованој вриједности	614,826,487	640,054,485

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године
40. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (Наставак)
40.3. Циљеви управљања финансијским ризицима

У свом редовном пословању, Група је, у различитом обиму, изложена одређеним финансијским ризицима, и то: тржишном ризику (који обухвата ризик од промјене курса страних валута, ризик од промјене каматних стопа и ризик од промјене цијена), ризику ликвидности и кредитном ризику. Управљање ризицима у Групи је усмјерено на минимизирање потенцијалних негативних утицаја на финансијско стање и пословање Групе у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта. Управљање ризицима дефинисано је рачуноводственим политикама Групе.

У периоду од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године, Група није ступала у трансакције са изведеним финансијским инструментима (дериватима), као што су свопови каматних стопа или форварди.

(1) Тржишни ризик
(а) Ризик од промјене курса страних валута

Иако дио својих трансакција Група обавља у страним валутама, менаџмент Групе сматра да Група није значајно изложена ризику од промјене курса страних валута приликом пословања у земљи и иностранству, јер углавном обавља своје пословне трансакције у локалној валути (Конвертибилна марка), као и у EUR за који је Конвертибилна марка везана фиксним валутним курсом (1 EUR = 1.95583 Конвертибилне марке).

У складу са наведеним, менаџмент Групе није вршио анализу осјетљивости на промјене курса страних валута, изузев за промјене USD, јер има одређене обавезе у тој страниј валути.

Књиговодствена вриједност финансијске имовине и обавеза Групе у страним валутама на дан извјештавања је сљедећа:

	Имовина		У Конвертибилним маркама Обавезе	
	30. јун 2023.	31. децембар 2022.	30. јун 2023.	31. децембар 2022.
EUR	24,089,279	22,445,768	234,380,182	236,264,014
USD	3,835,015	4,053,879	11,377,784	13,591,455
CHF	3,894	2,994	-	-
GBP	2,364	313	-	275
HRK	363,808	-	-	-
RSD	3,634	215,074	-	-
SEK	188	200	-	-
DKK	548	549	-	-
	28,298,730	26,718,777	245,757,966	249,855,744

Анализа осјетљивости

Анализа осјетљивости на промјене курса страних валута је урађена највећим дијелом на USD, и одређена на основу изложености ризику промјене курса страних валута на крају извјештајног периода.

Уколико би се курс страних валута повећао/смањио за 10%, нето добитак Групе за период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године био би већи/мањи за износ од 20,691 Конвертибилну марку (упоредни податак у 2022. години: 25,268 Конвертибилних марака).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године

40. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (Наставак)**40.3. Циљеви управљања финансијским ризицима (Наставак)****(1) Тржишни ризик (Наставак)****(б) Ризик од промјене каматних стопа**

Група је изложена разним ризицима који, кроз ефекте промјена висине тржишних каматних стопа, дјелују на њен финансијски положај и токове готовине. С обзиром да Група нема значајну каматноснону имовину, приходи Групе су у значајној мјери независни од промјене тржишних каматних стопа.

Ризик Групе од промјена каматних стопа проистиче првенствено из обавеза по основу примљених дугорочних кредита. Кредити примљени по промјенљивим каматним стопама излажу Групу каматном ризику токова готовине, док кредити примљени по фиксним каматним стопама излажу Групу ризику промјене фер вриједности каматних стопа.

Током периода од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године, највећи дио обавеза по кредитима био је са варијабилном каматном стопом, која је везана за EURIBOR. Обавезе по кредитима са промјенљивим каматним стопама су највећим дијелом у страниој валути (EUR).

Група врши анализу изложености ризику од промјене каматних стопа на динамичкој основи узимајући у обзир алтернативне изворе финансирања и рефинансирања, прије свега за дугорочне обавезе, јер оне представљају најзначајнију каматноснону позицију. Група још увијек не врши своп промјенљиве за фиксну каматну стопу или обрнуто, али предузима одговарајуће мјере ради обезбјеђења кредита од банака под повољнијим условима.

Анализа осјетљивости

Анализа осјетљивости на промјене каматних стопа је одређена на основу изложености каматних стопа недеривативних инструмената на крају извјештајног периода. За промјенљиве каматне стопе обавеза, анализа је припремљена под претпоставком да је неизмирени износ обавеза на крају извјештајног периода био неизмирени у току цијелог извјештајног периода.

У случају да је каматна стопа на обавезе по новчаним и робним кредитима у току извјештајног периода била већа/мања за 10%, уз остале непромијењене варијабле, нето добитак Групе за период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године био би мањи/већи за износ од 717,950 Конвертибилних марака (упоредни податак у 2022. години: 266,194 Конвертибилне марке) као резултат већег/мањег расхода камата.

(в) Ризик од промјене цијена капитала

Током извјештајног периода од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године, Група је изложена одређеном ризику од промјена цијена власничких хартија од вриједности. Наведена улагања се држе више за стратегијске сврхе, него за сврхе дневног трговања, и њима се активно не тргује.

**НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године**
40. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (Наставак)
40.3. Циљеви управљања финансијским ризицима (Наставак)
(2) Ризик ликвидности

Управљање ликвидношћу је централизовано на нивоу Групе. За управљање ризиком ликвидности одговоран је менаџмент Групе који је успоставио одређене процедуре у вези са дугорочним и краткорочним управљањем ризиком ликвидности.

Група располаже довољним износом високо ликвидних средстава (готовина и готовински еквиваленти), као и континуираним приливом новчаних средстава од реализације услуга који омогућава да своје обавезе измирује у року доспијећа.

Група не користи финансијске деривате.

У циљу управљања ризиком ликвидности, Група је усвојила финансијске политике којима је дефинисана дисперзија у нивоима одлучивања приликом набавке одређених добара/услуга. Ова дисперзија је обезбијеђена утврђивањем лимита до којих поједина лица или органи у Групи одлучују о некој набавци.

Рочност доспијећа финансијске имовине и обавеза Групе на дан 30. јуна 2023. године и 31. децембра 2022. године:

Финансијска имовина
30. јун 2023.
Без камата

 -Кредити и потраживања
(укључујући готовину и
готовинске еквиваленте)

Са фиксном каматном стопом

 -Фер вриједност по
амортизованом трошку

Укупно
31. децембар 2022.
Без камата

 -Кредити и потраживања
(укључујући готовину и
готовинске еквиваленте)

Са фиксном каматном стопом

 -Фер вриједност по
амортизованом трошку

Укупно

	У Конвертибилним маркама					
	До 3	3-12	1-2	2-5	У Конвертибилним маркама	
	мјесеца	мјесеци	године	година	преко 5	Укупно
					година	
30. јун 2023.						
<i>Без камата</i>						
-Кредити и потраживања (укључујући готовину и готовинске еквиваленте)	126,145,418	-	-	-	-	126,145,418
<i>Са фиксном каматном стопом</i>						
-Фер вриједност по амортизованом трошку	277,623	712,901	234,943	103,355	187,149	1,515,971
Укупно	126,423,041	712,901	234,943	103,355	187,149	127,661,389
31. децембар 2022.						
<i>Без камата</i>						
-Кредити и потраживања (укључујући готовину и готовинске еквиваленте)	118,845,628	-	-	-	-	118,845,628
<i>Са фиксном каматном стопом</i>						
-Фер вриједност по амортизованом трошку	43,612	144,408	34,318	103,355	206,092	531,785
Укупно	118,889,240	144,408	34,318	103,355	206,092	119,377,413

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године
40. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (Наставак)
40.3. Циљеви управљања финансијским ризицима (Наставак)
(2) Ризик ликвидности (Наставак)
Финансијске обавезе
30. јун 2023.
Остале обавезе по
амортизованом трошку

-Без камата

 -Инструменти по варијабилној
каматној стопи

 -Инструменти по фиксној каматној
стопи

Укупно
31. децембар 2022.
Остале обавезе по
амортизованом трошку

-Без камата

 -Инструменти по варијабилној
каматној стопи

 -Инструменти по фиксној каматној
стопи

Укупно

	До 3 мјесеца	3-12 мјесеци	1-2 године	2-5 година	У Конвертибилним маркама преко 5 година	Укупно
-Без камата	218,060,437	65,857,968	27,658,944	9,624,286	-	321,201,635
-Инструменти по варијабилној каматној стопи	22,618,002	64,851,559	73,572,473	114,190,947	1,367,682	276,600,663
-Инструменти по фиксној каматној стопи	3,830,397	10,538,500	10,798,816	19,568,815	8,110,058	52,846,586
Укупно	244,508,836	141,248,027	112,030,233	143,384,048	9,477,740	650,648,884
-Без камата	235,004,534	65,084,575	18,068,588	16,286,562	-	334,444,259
-Инструменти по варијабилној каматној стопи	11,340,624	61,316,509	73,566,734	137,611,161	1,503,794	285,338,822
-Инструменти по фиксној каматној стопи	3,961,653	14,301,932	10,519,866	16,407,899	7,222,628	52,413,978
Укупно	250,306,811	140,703,016	102,155,188	170,305,622	8,726,422	672,197,059

Преглед доспијећа финансијских инструмената (имовине и обавеза) је направљен на основу недисконтованих новчаних токова финансијске имовине и обавеза, укључујући и камате на ту имовину које ће бити зарађене (осим на средства за која Група очекује да ће се новчани ток појавити у другом периоду), односно на основу најранијег датума када се од Групе може тражити да плати насталу обавезу.

Износи укључени у претходне табеле за финансијске инструменте (имовину и обавезе) по варијабилним каматним стопама могу бити предмет промјене уколико се промјене у варијабилним каматним стопама буду разликовале од процијењених каматних стопа утврђених на крају извјештајног периода.

(3) Кредитни ризик

Кредитни ризик се односи на ризик да друга страна неће испунити своје уговорне обавезе према Групи, што ће резултовати финансијским губитком Групе. Група је усвојила политике у вези са праћењем кредитне способности партнера, као и захтијевања одређених обезбјеђења (колатерала), у случајевима гдје је то могуће, а у циљу смањивања ризика од потенцијалних финансијских губитака насталих неиспуњавањем одређених уговорних обавеза.

Кредитни ризик настаје код потраживања од правних и физичких лица, готовине и готовинских еквивалената, депозита у банкама и финансијским институцијама, као и преузетих обавеза.

Група је изложена кредитном ризику у ограниченој мјери. Обезбјеђење од кредитног ризика успостављено је предузимањем одређених мјера и активности на нивоу Групе. У случају неблагоприятног измиривања обавеза корисника услуга према Групи, истима се онемогућава даље кориштење услуга.

Поред тога, Група нема значајну концентрацију кредитног ризика у вези са потраживањима, јер има велики број међусобно неповезаних купаца са појединачно малим износима дуговања. Поред онемогућавања даљег кориштења услуга, користе се и слједећи механизми наплате: репрограмирање дуга, компензације са правним лицима, утужења, вансудска поравнања и остало.

Наплата кредита датих запосленима у Групи се обезбјеђује кроз административне забране, односно умањење плата за адекватан износ рата, док запослени који напуштају Групу, уговором регулишу начин исплате преосталог дијела износа кредита у тренутку одласка из Групе.

**НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године**
40. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (Наставак)
40.3. Циљеви управљања финансијским ризицима (Наставак)
(3) Кредитни ризик (Наставак)

У циљу минимизирања кредитног ризика, Група је развила и одржавала оцјену кредитног ризика Групе како би категоризовала изложености према степену ризика неиспуњавања обавеза. Информације о кредитном рејтингу пружају доступне независне рејтинг агенције, у случају да нису доступне, Група користи друге јавно доступне финансијске информације и властите податке о трговању Групе како би оцијенили своје главне купце и остале дужнике. Изложеност Групе и кредитни рејтинг уговорених страна се континуирано прате и укупна вриједност закључених трансакција се шири међу одобреним партнерима.

Тренутни оквир за оцјену кредитног ризика Групе састоји се од следећих категорија:

Категорије	Опис	Основе за признавање очекиваних кредитних губитака
Приходуюјући	Уговорена страна има низак ризик од неиспуњавања обавеза и нема доспјеле износе	12-мјесечни очекивани кредитни губици
Сумњива	Износ је у кашњењу >30 дана или је дошло до значајног повећања кредитног ризика од почетног признавања	Животни вијек очекиваног кредитног губитка – без исправке
Неиспуњење обавезе	Износ је у кашњењу >60 дана или постоје докази који указују на то да је имовину потребно умањити	Животни вијек очекиваног кредитног губитка – са исправком
Отпис	Постоје докази који указују да је дужник у озбиљним финансијским потешкоћама и да Група нема реалне изгледе за опоравак	Отписани износ

Табеле у наставку приказују кредитни квалитет финансијских средстава Групе, уговорених средстава и уговора о финансијским гаранцијама, као и максималну изложеност Групе кредитном ризику према оцјенама за кредитни ризик.

30. јун 2023.	Напомена	Екстерна класификација	Интерна класификација	12-мјесечни или очекивани животни вијек кредитног губитка	Бруто износ	Исправка вриједности	Нето износ
Дугорочна потраживања и кредити	16,23	Н/П	Приходуюјући и неприходуюјући	Животни вијек	1,510,799	22,372	1,488,427
Купци	20	Н/П	Приходуюјући и неприходуюјући	Животни вијек	169,862,121	69,726,657	100,135,464
Друга потраживања	21	Н/П	Приходуюјући и неприходуюјући		3,563,276	622,663	2,940,613
Готовина и готовински еквиваленти	25	Н/П	Приходуюјући		23,283,638	-	23,283,638
Финансијска средства која се накнадно вреднују по амортизованој вриједности	17	Н/П	Приходуюјући		2,047	-	2,047
					198,221,881	70,371,692	127,850,189

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године
40. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (Наставак)
40.3. Циљеви управљања финансијским ризицима (Наставак)
(4) Фер вриједност

Фер вриједност финансијских средстава која нису вреднована по фер вриједностима

Изузев као што је наведено у наредним табелама, менаџмент Групе сматра да књиговодствена вриједност финансијских средстава и финансијских обавеза, признатих у приложеним консолидованим финансијским извјештајима, апроксимира њиховој фер вриједности.

	30. јун 2023.		31. децембар 2022.	
	Књиговодствена вриједност	Фер вриједност	Књиговодствена вриједност	Фер вриједност
<i>Финансијска имовина:</i>				
Финансијска имовина чија се фер вриједност мјери по амортизованом трошку	1,647	1,647	1,647	1,413
Укупно	1,647	1,647	1,647	1,413

Претпоставке које су кориштене за процјену тренутне тржишне вриједности финансијских средстава/обавеза су сљедеће:

- За краткорочне пласмане, позајмице и обавезе, књиговодствена вриједност је приближна фер вриједности због њиховог кратког рока доспијећа.
- За дугорочне пласмане и обавезе за израчунавање фер вриједности користи се метод дисконтовања будућих новчаних токова по тренутној тржишној каматној стопи, која је на располагању Групи за сличне финансијске инструменте.
- За хартије од вриједности расположиве за продају којима се тргује на активном тржишту израчунавање фер вриједности се врши на основу посљедње тржишне цијене наведених хартија од вриједности.

**НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године**
41. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА
41.1. Информације о сегментима

На дан 30. јуна 2023. године, извјештајни сегменти Групе, у складу са МСФИ 8, су сљедећи:

1. Фиксна мрежа, и
2. Мобилна мрежа.

41.2. Приходи и резултати сегмената

Приходи и резултати сегмената за период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године дати су у прегледу који слиједи:

30. јун 2023. године	У Конвертибилним маркама		
	Фиксна мрежа	Мобилна мрежа	Укупно
Приходи од продаје робе и услуга	119,744,109	130,130,406	249,874,515
Остали пословни приходи	12,358,913	3,803,737	16,162,650
Интерни обрачун између сегмената	41,801,842	16,600,411	58,402,253
Трошкови материјала, робе и везаних услуга	(5,301,607)	(17,844,290)	(23,145,897)
Трошкови запослених	(25,552,578)	(23,744,210)	(49,296,788)
Трошкови амортизације	(49,755,646)	(22,710,609)	(72,466,255)
Трошкови производних услуга	(27,646,999)	(22,032,356)	(49,679,355)
Остали пословни расходи	(6,283,445)	(9,632,618)	(15,916,063)
Финансијски приходи - каматоносни	121,364	128,750	250,114
Финансијски приходи - остали	563,354	174,682	738,036
Обезвређење финансијских средстава	(756,799)	(748,854)	(1,505,653)
Финансијски расходи	(4,573,419)	(4,438,050)	(9,011,469)
Интерни обрачун између сегмената	(16,600,411)	(41,801,842)	(58,402,253)
Учешће у резултату придружених друштава	4,759,064	5,170,133	9,929,197
Добитак прије опорезивања	42,877,742	13,055,290	55,933,032
Порез на добитак	(3,600,155)	(1,096,165)	(4,696,320)
Нето добитак	39,277,587	11,959,125	51,236,712

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године
41. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА (Наставак)
41.2. Приходи и резултати сегмената (Наставак)

Приходи и резултати сегмената за период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2022. године дати су у прегледу који слиједи:

30. јун 2022. године	У Конвертибилним маркама		
	Фиксна мрежа	Мобилна мрежа	Укупно
Приходи од продаје робе и услуга	117,261,005	125,958,501	243,219,506
Остали пословни приходи	9,472,329	4,215,500	13,687,829
Интерни обрачун између сегмената	39,359,301	16,258,184	55,617,485
Трошкови материјала, робе и везаних услуга	(7,871,279)	(20,112,072)	(27,983,351)
Трошкови запослених	(24,674,525)	(18,861,495)	(43,536,020)
Трошкови амортизације	(48,571,053)	(23,458,218)	(72,029,271)
Трошкови производних услуга	(31,524,427)	(20,283,824)	(51,808,251)
Остали пословни расходи	(5,145,790)	(8,351,230)	(13,497,020)
Финансијски приходи - каматносни	180,989	143,854	324,843
Финансијски приходи - остали	403,525	63,869	467,394
Обезвређење финансијских средстава	(700,055)	(453,058)	(1,153,113)
Финансијски расходи	(2,085,147)	(1,929,145)	(4,014,292)
Интерни обрачун између сегмената	(16,258,184)	(39,359,301)	(55,617,485)
Учешће у резултату придружених друштава	2,637,495	2,833,351	5,470,846
Добитак прије опорезивања	32,484,184	16,664,916	49,149,100
Порез на добитак	(3,012,466)	(1,545,444)	(4,557,910)
Нето добитак	29,471,718	15,119,472	44,591,190

Приходи и резултати сегмената приказани у претходним табелама (за период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године и 30. јуна 2022. године) представљају приходе генерисане од продаје екстерним купцима. Приходи између сегмената у току периода су елиминисани.

Рачуноводствене политике извјештајних сегмената су идентичне као и рачуноводствене политике Групе описане у *Напомени 3*.

Добитак сегмента представља профит сваког сегмента, са укљученом алокацијом свих трошкова и то на бази прихода остварених од стране сваког сегмента посебно. То представља критеријум по којем се извјештава према руководиоцима надлежним за доношење кључних одлука, у циљу алокације адекватних ресурса сегментима, као и анализе њихових резултата.

Приходи Групе од главних услуга су детаљно приказани у *Напомени 5* уз консолидоване финансијске извјештаје.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године
41. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА (Наставак)
41.3. Капитална улагања сегмената

Капитална улагања сегмената у току периода од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2023. године и 30. јуна 2022. године су сљедећа:

	У Конвертибилним маркама		
	Фиксна мрежа	Мобилна мрежа	Укупно
30. јун 2023. године			
Капитална улагања (Напомене 12 и 13)	60,972,020	8,714,735	69,686,755
30. јун 2022. године			
Капитална улагања (Напомене 12 и 13)	31,655,137	17,506,418	49,161,555

Капитална улагања обухватају набавке нематеријалних улагања, некретнина и опреме у току извјештајног периода.

42. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Република Српска и Босна и Херцеговина тренутно имају више закона који регулишу разне порезе уведене од стране надлежних органа. Порези који се плаћају укључују порез на додату вриједност, порез на добитак и порезе на плате (социјалне порезе), заједно са другим порезима. Поред тога, закони којима се регулишу ови порези нису били примјењивани дуже вријеме за разлику од развијенијих тржишних привреда; док су прописи којим се врши имплементација ових закона често нејасни или не постоје.

Сходно томе, у погледу питања везаних за пореске законе ограничен је број случајева који се могу користити као примјер. Често постоје разлике у мишљењу међу државним министарствима и организацијама везано за правну интерпретацију законских одредби што може довести до неизвјесности и сукоба интереса. Пореске пријаве, заједно са другим областима законског регулисања (на примјер, питања царина и девизне контроле) су предмет прегледа и контрола од више овлашћених органа којима је законом омогућено прописивање јако строгих казни и затезних камата.

Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Групе могу се разликовати од тумачења менаџмента. Као резултат изнесеног, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Групи може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. У складу са Законом о Пореској управи Републике Српске, период застарјелости пореске обавезе је пет година. То практично значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од тренутка када је обавеза настала. Ове чињенице утичу да порески ризик у Републици Српској и Босни и Херцеговини буде значајнији од оног у земљама са развијенијим пореским системом.

Поред наведеног, Група има значајне трансакције са повезаним правним лицима. Иако менаџмент Групе сматра да Група посједује довољну и адекватну пратећу документацију у вези са трансферним цијенама, постоји неизвјесност да се захтјеви и тумачења пореских и других органа разликују од тумачења менаџмента. Менаџмент Групе сматра да евентуална различита тумачења неће имати материјално значајних посљедица по консолидоване финансијске извјештаје Групе.

**НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године**
43. ТЕКУЋА ЕКОНОМСКА СИТУАЦИЈА И ЊЕН УТИЦАЈ НА ПОСЛОВАЊЕ ГРУПЕ

Свјетске економије су се наставиле опорављати од рецесије коју је проузроковала пандемија изазвана коронавирусом, али је због актуелне ситуације у свијету дошло и до повећања стопа инфлације и поштравања монетарне политике. Економија БиХ, као и економије других земаља у окружењу се суочавају са комбинацијом нових изазова које се огледају кроз раст цијена енергената, успоравањем глобалног и економског раста који се директно одражава и на њихов раст. Група редовно прати дешавања у свијету и окружењу, те спроводи све неопходне мјере како би минимизирало утицај на пословање Групе. На дан издавања ових финансијских извештаја Група и даље испуњава своје обавезе, те континуирано пружа услуге својим клијентима.

44. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеве за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примијењени за прерачун девизних позиција извештаја о финансијском положају у Конвертибилне марке, за поједине главне валуте су били слjedeћи:

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2023.	31. децембар 2022.
Евро (EUR)	1.95583	1.95583
Динар (RSD)	0.01668	0.01667
Амерички долар (USD)	1.78811	1.83371
Швајцарски франак (CHF)	1.99921	1.98622

45. ДОГАЂАЈИ ПОСЛИЈЕ ИЗВЈЕШТАЈНОГ ПЕРИОДА

Дана 17. јула 2023. године закључен је Уговор о купопродаји "TRION TEL" д.о.о. Бања Лука.

Дана 27. јула закључен је Уговор о преносу 100% удјела власништва у друштву који представља основ за упис промјене удјела власништва у регистар пословних субјеката друштва "TRION TEL" д.о.о. Бања Лука, чиме ће Мтел а.д. Бања Лука постати власник 100% удјела власништва у друштву "TRION TEL" д.о.о. Бања Лука.

Пренос удјела са продаваца на купца узрокује промјену власничке структуре на начин да се власништво над удјелом преноси на купца, чиме се купцу додјељују сва припадајућа права, обавезе и овлашћења која настају из удјела. На основу поменутих уговора, Друштво је стекло право да се региструје као власник удјела у надлежним судским регистрима, чиме постаје законски и стварни власник удјела и стиче сва права власника удјела у наведеним друштвима.

Обзиром да до дана одобравања финансијских извештаја за објављивање, Друштво није рачуноводствено обухватило наведене пословне промјене у складу са одредбама MSFI 3 „Пословне комбинације“ и у складу са напријед наведеним следећа обелодањивања се нису могла извршити:

- квалитативни опис фактора који сачињавају признати *goodwill*;
- фер вриједност укупне пренесене накнаде на датум стицања и фер вриједност сваке главне класе накнада на датум стицања;
- обелодањивања у вези споразума о потенцијалним накнадама и средства обештећења; и обелодањивања о стеченим потраживањима.